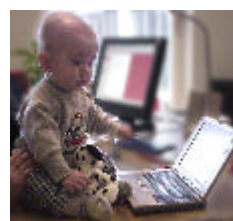

SVENSKARNA OCH INTERNET 2003

WORLD INTERNET INSTITUTE

Olle Findahl

Svenskarna och Internet 2003

Av Olle Findahl

Publicering: Augusti 2004

Ansvarig utgivare: Christoffer Nilsson

ISSN: 1652-3172

ISBN: 91-85291-03-X

Denna rapport är skyddad av upphovsrättslagen

Alla rättigheter till rapporten ägs av World Internet Institute. Utskrift och kopiering av denna rapport får endast ske för personligt bruk. Mångfaldigande av denna rapport är förbjudet. Undantag från detta beviljas normalt inte och prövas i varje enskilt fall. Vid referat av texter, tabeller och diagram skall källa angivas. Det är däremot fritt att ladda hem rapporten från World Internet Institutets hemsida: www.worldinternetinstitute.org.

Kontakta World Internet Institute

World Internet Institute

Vågskrivargatan 5

803 22 Gävle

Tfn: 026-10 38 15

Fax: 026-10 38 18

www.worldinternetinstitute.org

Rapporter

World Internet Institutets rapporter finns för kostnadsfri nedladdning på institutets hemsida:

www.worldinternetinstitute.org. Önskas tryckta rapporter går det bra att beställa dessa på telefon: 026-10 38 15.

Priset för dessa är 200 kronor inklusive moms, frakt tillkommer.

SVENSKARNA OCH INTERNET 2003

Detta är en komprimerad presentation av resultaten från den undersökning som World Internet Institute genomförde under maj, juni och augusti 2003. World Internet Institutes tidigare rapporter och faktablad kan fritt laddas ner från institutets hemsida: www.worldinternetinstitute.org.

I denna resultatrapport återfinns svaren på ett urval av de frågor som World Internet Institute ställt till 2000 svenskar från 18 års ålder och uppåt. Fördelningen av ålder och kön finns som bilaga till rapporten. En del av svaren återges i diagramform andra återfinns i en tabellbilaga till rapporten.

World Internet Institute genomförde undersökningen med stöd av VINNOVA, och spridning av resultaten har bland annat skett med hjälp av stöd från KK-stiftelsen, Länsstyrelsen i Gävleborg, Gävle Kommun och EU-mål 2 Norra.

World Internet Institute

World Internet Institute är ett oberoende forskningsinstitut som utifrån ett samhällsvetenskapligt perspektiv studerar Internets påverkan på samhället och individen.

Institutet har tre uppdrag:

- Att i samverkan med näringsliv, offentliga verksamhet och högskola/universitet initiera, bedriva och stödja samhälls- och beteendevetenskaplig forskning med fokus på hur människa och samhällsliv påverkas av Internet.
- Att med publicistisk verksamhet, seminarier och konferenser verka för att vunna forskningsresultat och tillämpningar snabbt kommer till praktisk användning och därmed bidra till utveckling av näringsliv och offentlig verksamhet.
- Att med öppen attityd vara en mötesplats för utbildning, forskning, näringsliv och samhälle.

Forskningen baseras på longitudinella undersökningar för att följa utvecklingen och få ett underlag för ytterligare vetenskapliga projekt och djuplodande studier. World Internet Institute finansieras av offentliga aktörer, näringslivsintressenter och intäkter genererade från den egna verksamheten.

World Internet Project

World Internet Project är ett internationellt forskningsprojekt som bedriver nationella panelstudier. Antalet deltagande länder ökar för varje år. År 2002 ingår 24 länder i World Internet Project. Länderna är Sverige, Tyskland, Frankrike, Storbritannien, Ungern, Estland, Italien, Singapore, Japan, Macao, Hong Kong, Kina, Taiwan, Sydkorea, USA, Israel, Chile, Indien, Egypten Kanada, Venezuela och Iran.

Varje partner finansierar sin egen verksamhet i projektet. De nationella panelerna är alla ett representativt urval av befolkningen. I frågepaketen är 30 frågor gemensamma för alla länder, men drygt 100 frågor delar Sverige med de flesta länderna.

World Internet Project startade 1999 på initiativ av Center for Communication Policy vid UCLA i USA. År 2000 genomfördes de första panelstudierna i USA, Sverige, Italien och Singapore.

Innehåll

Inledning	5
Sammandrag 2003	6
Internetstatistiken är relativ	9
Internetspridningen har bromsats upp men fortsätter	11
Skillnaden mellan män och kvinnor har minskat	13
Utbildning har liten betydelse för de ungas Internetanvändning	16
Till antalet är en majoritet av Internetanvändarna arbetare	17
Fler har tillgång till Internet hemma än på arbetet	18
Vilka har inte tillgång till Internet?	19
Den digitala klyftan	20
Tillgång och användning är inte samma sak	22
Vad är skälen till att man inte skaffar Internet och bredband?	23
Tillgång och användning är inte samma sak.	26
Unga män lägger ner mest tid på Internet	27
Internetanvändningen i tid begränsad i Sverige	29
En av fyra har bredbandsuppkoppling	30
Internetanvändningen ökar med tiden och med bredband	31
Användning av Internet för praktiska upplysningar och nedladdningar	33
E-post fortfarande vanligaste Internetaktiviteten	35
Allt fler informerar sig på olika myndighetssidor	38
En ökande E-handel	39
Svenskarna nationella i sin användning men utåtriktade	39
Televisionen fortfarande viktigaste informationskällan	40
Teknikspridning och ålder och barnfamiljer	42
Specialteknik	44
Barnens tillgång till Internet oroar de flesta	45
Problem är vanliga	46
Svenskarna är skeptiska till Internet	47
Fortfarande känner sig en majoritet utanför det nya informationssamhället	48
Några fakta om undersökningen	50

Inledning

I mitten på 90-talet, för snart tio år sedan, började intresset så sakta vakna för Internet. Vid den tidpunkten hade 25 till 30 procent av befolkningen tillgång till en dator och övriga visade inget större intresse att inhandla något sådant. Men i och med att Internet byggdes ut och allt fler upptäckte Internets möjligheter att leta efter information och kanske framför allt möjligheterna till kommunikation ökade intresset. De riktiga teknikentusiasterna hade redan Internet och nu följde de som ville vara först med en ny teknik. De blev intervjuade och omskrivna i medierna och intresset ökade ytterligare. Spridningen av Internet tog fart och under slutet på nittioalet gick utvecklingen brant uppåt, ungefär som när färg-TV introducerades. Omkring år 2000 hade hälften av svenska folket tillgång till Internet hemma. Då började spridningskurvan att plana ut, till skillnad från när TV introducerades, och under de första åren på 2000-talet har spridningstakten bromsats upp. De grupper av människor som ännu inte skaffat sig Internet är av olika skäl inte så intresserade av den digitala tekniken. Den stora frågan för framtiden är hur långt Internet kommer att sprida sig? Kommer Internet att i likhet med radio och television bli en teknik för alla, eller kommer en tredjedel eller en fjärdedel av befolkningen att stå utanför?

Även om spridningen av Internet till nya grupper idag sker långsammare än tidigare så fortsätter Internet att utveckla sig, nya sidor och ny tjänster kommer till, och framför allt utvecklar och förändrar sig människors användning av nätet. Nya möjligheter upptäcks och den tidigare ganska begränsade användningen ökar. Internet blir hos allt fler en del av vardagslivet. Även myndigheter och samhällsinstitutionerna utvecklar sin hemsidor och erbjuder nya tjänster. I denna utvecklingsprocess spelar bredbandsutbyggnaden en viktig roll eftersom en bredbandsuppkoppling medför en kvalitativt annorlunda Internetanvändning.

Fortfarande är dock Internet en krånglig teknik. Problemen är många och människors oro är utbredd för en rad fenomen knutna till Internet. Trots det fortsätter svenskarna att allt mer använda Internet för information, underhållning och kommunikation. Internetanvändningen förändras liksom Internet förändras. Det är en process som fortgår inte bara i Sverige utan i hela världen. Det är en process som vi följer och analyserar.

Olle Findahl

Professor och forskningsledare vid World Internet Institute

Sammandrag 2003

- **Tillgången till Internet** bland svenskarna fortsätter att öka. 2003 hade 65% av svenskarna tillgång till Internet i hemmet mot 56% året tidigare. Ökningen har skett i alla åldersgrupper utom bland de allra äldsta.
- Skillnaden i tillgång mellan **män och kvinnor** har minskat. Den har försvunnit bland de medelålders men kvarstår bland de yngsta och de äldsta. Här har fler män än kvinnor tillgång till Internet. Anmärkningsvärt är skillnaden mellan unga män och kvinnor.
- **Utbildning** har ett samband med Internettillgång på så sätt att ju högre utbildning desto vanligare är det med Internet. Det gäller för alla åldersgrupper utom för de yngsta mellan 18 och 34 år. Bland dessa yngre är det lika vanligt med Internet i alla utbildningsgrupper.
- Även om det är vanligare bland **tjänstemän** jämfört med **arbetare** att ha Internet så har spridningen av Internet ut i alla samhällsklasser medfört att det **till antalet** finns fler arbetare som har Internet jämfört med antalet tjänstemän.
- Det är betydligt vanligare att svenskarna har **Internet hemma** än på **arbetet**. Skillnaden är störst bland de yngre.
- Både utbildning och inkomst har samband med tillgång till Internet. Kombinerar vi dessa finner vi en "**digital klyfta**" mellan olika socioekonomiska grupper. Bland de välutbildade och välbeställda har 90% tillgång till Internet medan motsvarande siffra för de med lägst utbildning och inkomst är 25-30%.
- Ser vi till de som inte har tillgång till Internet hör majoriteten av de äldre hit, men även 25-30% av de yngre. Räknar vi om dessa procentsiffror till absoluta tal och summerar över åldrarna finner vi att över **tre miljoner svenskar är utan tillgång till Internet** hemma.

- **Tillgång till Internet och användning av Internet är inte samma sak.** Av svenskarna är det 26% som inte har någon dator. 10% har dator men inte Internet. 8% har tillgång till Internet men använder den inte. 10% har Internet men använder den sällan. 22% använder Internet någon eller några gånger i veckan och 24% använder Internet dagligen.
- Det främsta **skälet till att människor inte skaffar sig dator och Internet** är i grunden ett ointresse. När det väl är övervunnet kommer först en mängd praktiska problem och när de väl är övervunna kvarstår de ekonomiska. Men det är inte ekonomin som är främsta hindret för en fortsatt spridning av Internet.
- 23% av svenskarna har skaffat sig **bredband** om vi till bredband även räknar adsl. Det motsvarar drygt 40% av Internetanvändarna. De allra flesta av Internetanvändarna skulle dock vilja ha bredband men priset är för högt. De är intresserade men det kostar för mycket.
- **De yngre lägger ner mest tid på Internet**, mer än de medelålders som i sin tur använder Internet mer än de äldsta. Män använder också Internet oftare än kvinnor och under längre tid. Denna skillnad mellan män och kvinnor återkommer i nästan all Internetanvändning.
- **Ju längre tid människor har haft Internet desto mer använder de Internet.** Man lär sig med tiden att uppskatta Internet. Detta är särskilt tydligt bland de som skaffat sig bredband som använder Internet tre gånger så mycket som de med telefonmodem och ofta dagligen.
- De **vanligaste Internetaktiviteterna** är e-post, hobby, bank, surfing, resor, nyheter och tidningsläsning.
- **Bredbandsanvändarnas** ökande internettid ägnar de åt ett mer underhållningsinriktat användande för t.ex. musik, kontaktsökning, allmän surfing och tidningsläsning. Men de använder också nätet, mer än de med telefonmodem, för andra aktiviteter och ägnar dubbelt så mycket tid t.ex. för information från kommun och lokala myndigheter, för medicin och hälsa och även för politik och kultur.

- Få människor har tidigare använt sig av Internet för att kommunicera och skaffa sig **myndighetsinformation**. Nu tycks dock utvecklingen ha satt fart och har, visserligen från en låg nivå, i vissa fall nästan dubblerats. Allt fler informerar sig på olika myndighetssidor.
- **E-handeln** har ökat och antalet som handlar via nätet har tredubblats under de senaste åren och uppgår nu till var tredje Internetanvändare.
- De **nationella webbsidorna på svenska** dominerar svenskarnas Internetanvändning, men 63% av de svenska Internetanvändarna nyttjar åtminstone ibland utländska sidor. Det är i en internationell jämförelse en mycket hög siffra.
- På frågan vilket medium som är svenskarnas **viktigaste informations- och kunskapskälla** kommer TV först och Internet sist. Så var förhållandet år 2000 och så är förhållandet ännu mer markerat 2003. Internet är fortfarande för de flesta att betrakta som ett komplement till andra medier.
- **En rad fenomen knutna till Internet oroar** en majoritet av svenska folket: kreditkortsbedrägerier, datavirus, dåligt skydd av personliga uppgifter, möjligheter till kontroll och övervakning och framförallt att barn har tillgång till en massa olämpligt innehåll.
- **En rad problem** är också välkända för varannan Internetanvändare: datavirus, att datorn brukar hänga sig, att man måste vänta. Var fjärde har problem med sin e-post och att skriva ut.
- Fortfarande, efter tio år med Internet, känner **sig en majoritet utanför "det nya informationssamhället"**. Visserligen har gapet mellan "ja" och "nej" minskat från 25% till 11% under de senaste åren, men fortfarande känner sig 54% av svenskarna inte delaktiga i det som brukar kallas det nya informationssamhället.

Internetstatistiken är relativ

Att undersöka tillgången och användningen av Internet kan göras på många olika sätt. Det finns olika mått att välja på och det urval som bildar underlag för statistiken kan variera. Inom den traditionella mediestatistiken för t ex tidningsläsning och TV-tittande finns vedertagna mått men inte för Internetstatistiken. Det som framförallt är viktigt att tänka på är dels vilka åldersgrupper som ingår i urvalet och dels tidsperioden som måttet hänför sig till.

Eftersom yngre människor använder Internet mer än äldre människor har det stor betydelse om urvalet som statistiken grundar sig på är 18-60 år eller 18-85 år. Ju yngre urval desto högre blir måtten på tillgång och användning, I mycken internationell Internetstatistik har pensionärer och äldre räknats bort.

Det är också viktigt att skilja mellan tillgång och användning av Internet. Tillgången är alltid högre eftersom det finns en hel del som har tillgång till Internet men som inte är användare. Tillgång kan också beräknas efter var man har tillgång till Internet: hemma eller på arbetet eller överhuvudtaget någon stans. I Sverige har alltid tillgången till Internet i hemmet legat mycket högt eftersom många svenskar har tillgång till dator i hemmet.

När det gäller användningen är tidsintervallet viktigt. Hur ofta skall man använda sig av Internet för att räknas som en Internetanvändare? Räcker det med att man någon gång provat Internet, eller skall det vara senaste året, eller senaste månaden eller senaste veckan, eller igår? Ju längre tidsperiod desto fler blir Internetanvändare. I den här rapporten och i mycken internationell statistik används veckomåttet, men skall man jämföra med tidningsläsning och TV-tittande bör man använda ett dagsmått som den uppskattade tiden för Internetanvändning en genomsnittlig dag eller igår.

Oavsett hur man räknar kan vi se att både tillgången och användningen har ökat mellan år 2000 och 2003 (se diagram 1). Högsta siffran, 80 %, får vi om vi räknar tillgången till "Internet någonstans" i befolkningen 18-65 år. Den mer officiella siffran, som används vid internationella jämförelser, är 65 % som anger tillgången till Internet i hemmet för den vuxna befolkningen 18-85 år.

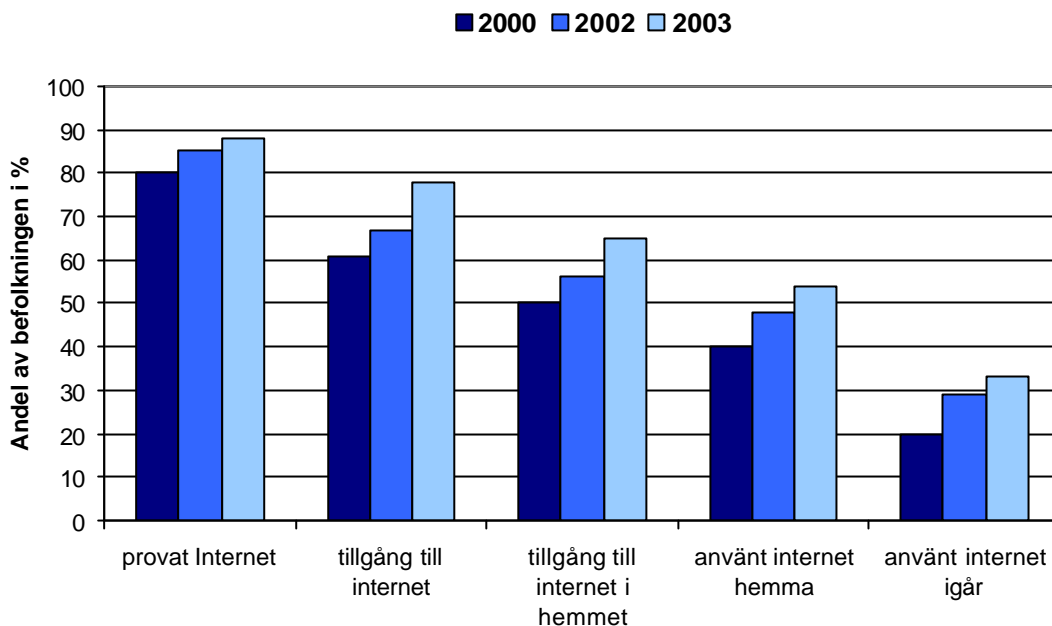

Diagram 1, Olika mått på Internetstatistik

Utgår vi från den siffran hamnar Sverige i topp i den internationella Internetstatistiken. I diagram 2 är måttet beräknat på lite annat sätt men även här hamnar Sverige i topp. Men avståndet till andra länder har minskat samtidigt som Internetspridningen i Sverige och USA har börjat stagnera. Den digitala klyftan mellan rika och fattiga länder har däremot inte minskat och tycks kvarstå för en överskådlig framtid.

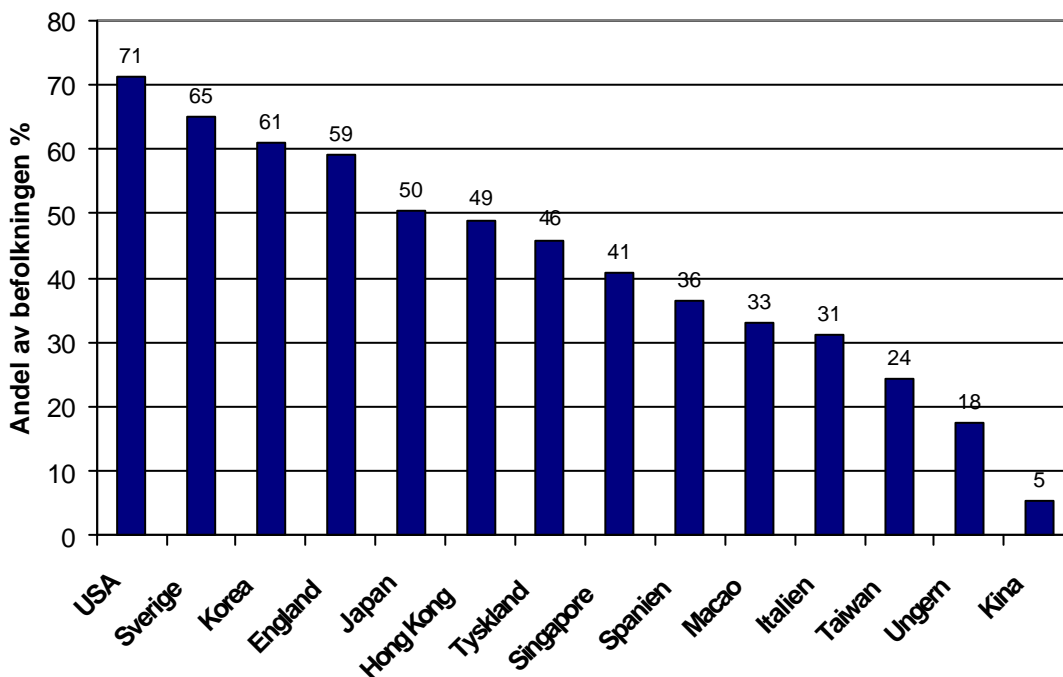

Diagram 2, Internetpenetration i olika länder

Internetspridningen har bromsats upp men fortsätter

Följer vi spridningskurvan för Internet över åren (diagram 3) kan vi se den mycket snabba uppgången under 90-talets sista år. År 2000, när 50 % av befolkningen har tillgång till Internet, sker ett trendbrott och spridningskurvan börjar plana ut. I detta läge skulle utvecklingen helt ha kunnat stanna upp och befolkningen delats upp i två ungefär lika stora delar; de som har och inte har tillgång till Internet. Internet skulle då ha blivit en teknik bara för vissa, ungefär som datorn var fram till att Internet introducerades.

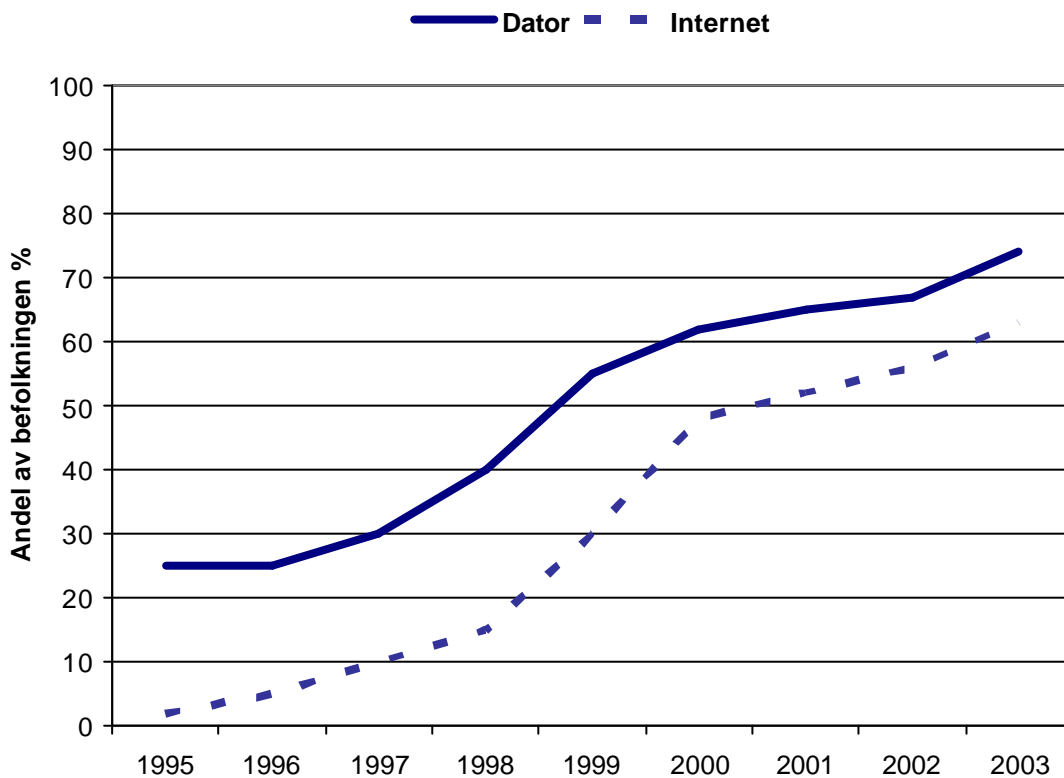

Diagram 3, Tillgång till dator och Internet i hemmet

I USA stannade utvecklingen helt upp något år senare, eller snarare fortsatte utvecklingen med nya människor som skaffade sig Internet men det var lika många som slutade. I Sverige har spridningen fortsatt men det går långsammare och det finns fortfarande stora grupper som inte har tillgång till Internet.

Ser vi närmare på hur tillgången till Internet förändrats under de senaste fyra åren (se diagram 4) finner vi att utvecklingen är likartad i alla grupper med undantag för de allra äldsta. Ökningen har varit störst bland de yngre i gruppen 25-34 år, men liknande ökning har skett även i andra grupper, också bland de yngre pensionärerna. Även om Internettillgången är över 80 % bland de medelålders så syns ännu inga takeffekter.

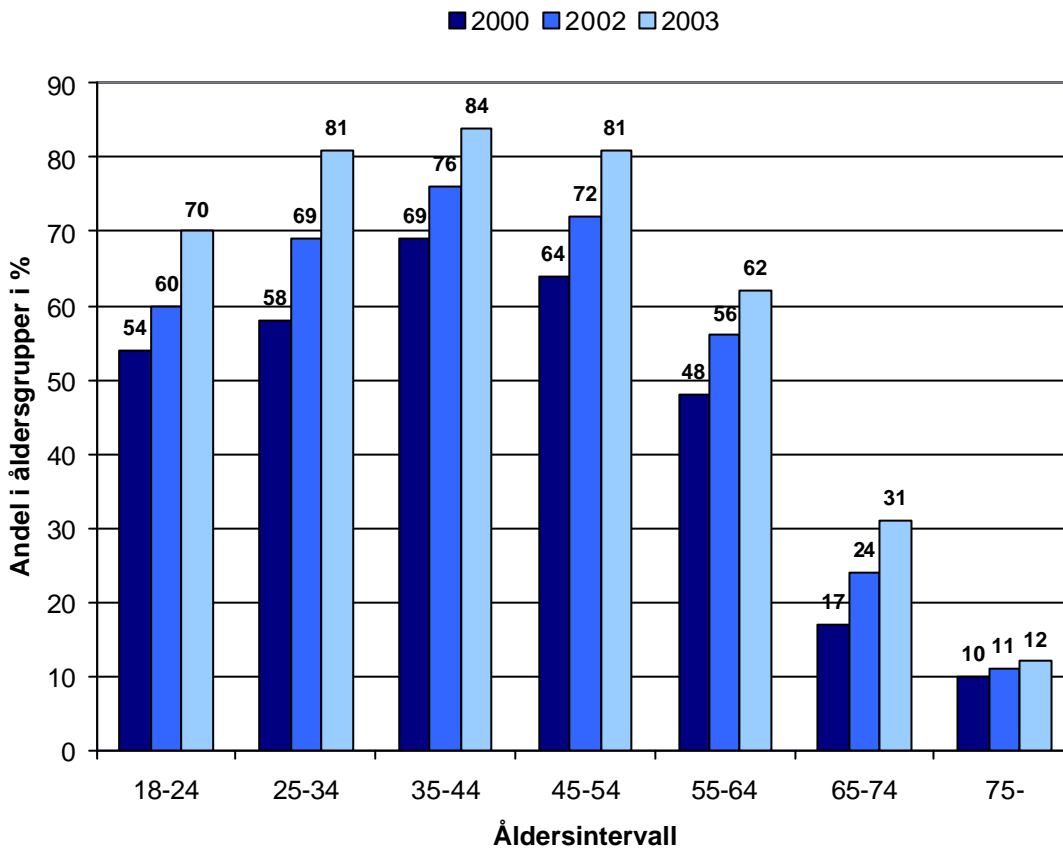

Diagram 4, Internetspridning i olika åldersgrupper

Skillnaden mellan män och kvinnor har minskat

När Internet introducerades i mitten på 90-talet var det i första hand män, unga välutbildade män som skaffade sig tillgång till Internet. Kvinnorna var inte lika intresserade och det uppstod en stor klyfta mellan män och kvinnor. Skillnaden i tillgång har minskat under de senare åren och nästan helt försvunnit i de medelålders grupperna, men finns fortfarande kvar bland de yngsta och äldsta. Det är i åldersgruppen 18-24 år som skillnaden är stor, även om den här har minskat något. Och det är i åldersgrupperna 55 år och uppåt som skillnaderna mellan män och kvinnor är 10-15%.

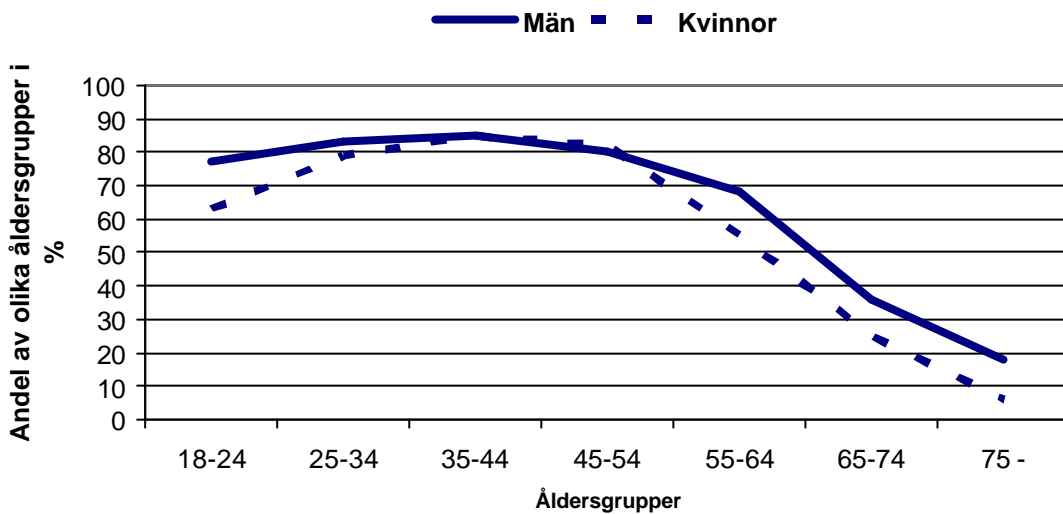

Diagram 5, Internettillgång hos män och kvinnor i olika åldersgrupper

I ett internationellt perspektiv är skillnaderna mellan män och kvinnor vad gäller Internettillgång minst i Sverige. Men skillnaderna är också små i USA och Taiwan. Desto större är de i sydeuropeiska länder som Spanien och Italien (diagram 6)

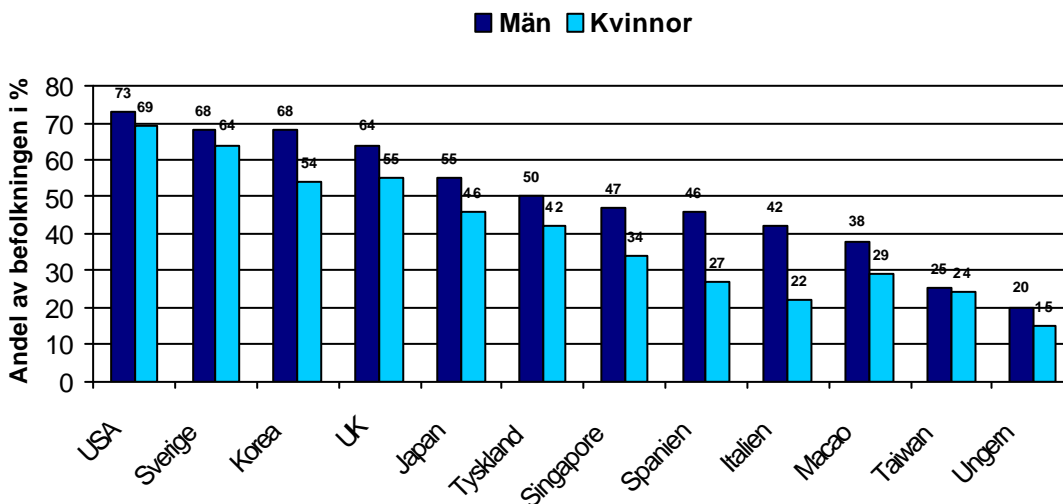

Diagram 6, Andel män och kvinnor som har tillgång till Internet i hemmet

Sålunda är tillgången till datorer och Internet i hemmet på samma höga nivå hos både män och kvinnor. Det är också 38 % bland männen och 38 % bland kvinnorna som har tillgång till bredband. För att hitta skillnader får man jämföra andelen som har egen dator (män 38 % och kvinnor 29 %) eller andelen som har bärbar dator (män 16 % och kvinnor 13 %). I de flesta andra jämförelser finns inga skillnader. Det gäller också hur man uppfattar Internet och i vilken mån man stött på problem när det gäller att komma igång med Internet eller haft problem med e-post eller utskrifter eller virus.

Oron för kreditkortsbedrägerier delas ungefär lika mellan könen. Detsamma gäller oron för virus och ökad kontroll även om kvinnorna är lite mer oroade. Mer oroade är kvinnorna (81 % mot 74 % bland männen) för barnen och innehållet på Internet.

Det föreligger inte heller några skillnader i grundläggande Internetfärdigheter som i detta fall grundar sig på de intervjuades egna uppskattningar.

Hur kunnig anser du dig vara när det gäller användning av datorer?

	inte alls kunnig	inte särskilt kunnig	ganska kunnig	mycket kunnig
män	12 %	28 %	43 %	18 %
kvinnor	10 %	30 %	52	9 %

Män och kvinnor klarar också i ungefär lika grad att skicka e-post, bifoga ett dokument och söka på Internet. Först när det gäller mer komplicerade saker som att ladda ner musik eller program är det något fler bland männen som säger sig klara av det (59 % vs 44 % respektive 67 % vs 51 %).

Också när det gäller bedömningen av vad som är bra med Internet följs män och kvinnor åt: mängden information, tillgängligheten, lättheten att hitta information. I ett avseende finns en liten skillnad: något fler kvinnor (55 % mot 47 %) lyfter fram Internet som medel för kommunikation.

Det är också lika många bland män som bland kvinnor som "känner att man inte hänger med när man hör talas om Internet" (28%) eller "Internet har inget viktigt och betydelsefullt att erbjuda" (19%). Och det är lika många män som kvinnor som tycker att e-posten är en belastning (24%).

När det gäller utnyttjandet av Internets olika möjligheter är skillnaderna också små i de flesta fall som använda e-post (män 83 %, kvinnor 85 %), allmänt surfande (56 % båda) och en mängd andra aktiviteter. Men här finns också skillnader som visar att männen är mer aktiva när det gäller aktiviteter som att använda Internet för sin hobby (61% mot 48%), för bankärenden (57 % mot 48 %), tidningsläsning (50 % mot 43 %), aktier (21 % mot 9 %), handla (30 % mot 20 %), musik (31 % mot 24 %), spel (19 % mot 12 %), kontaktsökning (21 % mot 14 %). Det finns inga skillnader i hur man använder Internet för information och kontakt med myndigheter annat än att något fler kvinnor utnyttjar information från kommunen (män 20 % mot kvinnor 25 %). Medicin och hälsa är det enda område där kvinnor är mer aktiva än män. 26 % av de kvinnliga Internetanvändarna utnyttjar sådana sidor på nätet mot 16 % av männen.

Det finns dock en stor skillnad mellan män och kvinnor om vi jämför deras Internetanvändning och det gäller den tid som man lägger ned på sin användning. Män är online i genomsnitt 5 timmar i veckan jämfört med tre timmar för kvinnor. Denna ökade tid använder männen framförallt för hobby (82 minuter mot 30 minuter/veckan), kontaktsökning (84 mot 30 min.), musik (61 mot 31min.), allmän surfing (53 mot 35 min.), radio (30 mot 15 min.), tidningsläsning (32 mot 21 min.), bankärenden (17 mot 9 min.). De enda aktiviteter som kvinnorna ägnar signifikant mer tid än männen är resor (19 min. mot männens 11 min.) och medicin och hälsa (8 mot 4 min.).

En annan skillnad är att män betydligt oftare än kvinnor använder Internet för att ladda ner dokument, bilder, musik, video och dataprogram.

Kvinnorna har sålunda lika stor tillgång till Internet som männen. De har lika goda grundläggande kunskaper i att använda Internet. De utnyttjar också Internets möjligheter i nästan lika hög grad, men de ägnar betydligt mindre tid åt Internet. Varför kan man fråga sig? Beror det på att Internet är skapat av män för män? Att där inte finns så mycket som intresserar kvinnor? Vi kan se att medicin och hälsa, resor och kommuninformation är populärare bland kvinnor än män, men tiderna som ägnas åt dessa ämnen är mycket begränsade.

Innehållet kan vara en orsak till kvinnornas begränsade användning av Internet. En annan orsak kan vara att de har mindre ledig tid att ägna åt Internet. Kvinnor har fortfarande i de flesta fall huvudansvar för barn och hem. Visserligen ser de ungefär lika mycket på TV som män men 51 % av kvinnorna anser att Internet tar för mycket tid mot 42 % av männen.

Utbildning har liten betydelse för de ungas Internetanvändning

Tillgången till Internet har tidigare visat sig ha ett samband med utbildningsnivå. Och det är fortfarande giltigt men jämför vi olika åldersgrupper finner vi tydliga skillnader. Bland de yngsta har utbildningsnivån ingen betydelse. Det är lika vanligt bland de yngre att man har tillgång till Internet hemma oavsett utbildning. Bland de medelålders har spridningen däremot inte gått lika långt bland de lågutbildade där 60 % har tillgång till Internet mot 80 % bland de övriga och även bland de äldre är skillnaderna mellan utbildningsgrupperna mycket tydliga. Här är det i första hand de med eftergymnasial utbildning som har skaffat sig Internet.

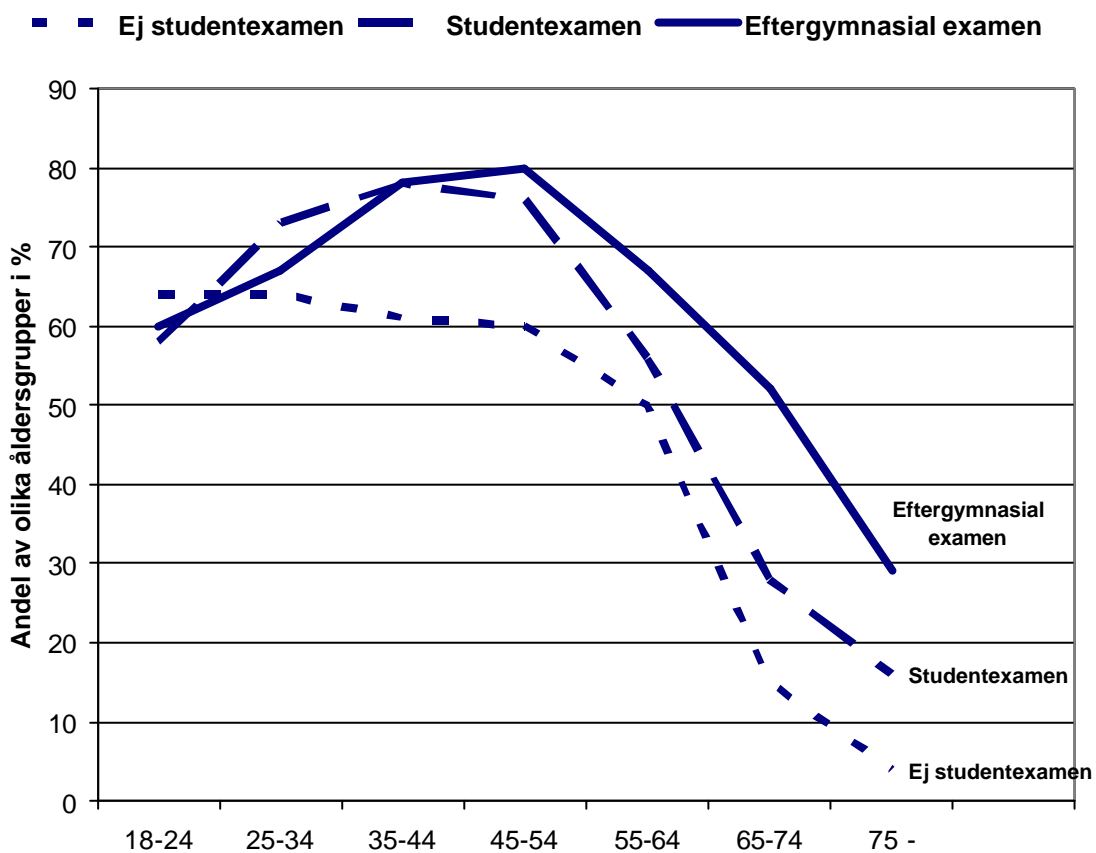

Diagram 7, Tillgång till Internet i hemmet baserat på utbildningsnivå och ålder

Till antalet är en majoritet av Internetanvändarna arbetare

Utifrån tidigare resonemang om utbildningens betydelse kanske man förväntar sig att de flesta Internetanvändare är högre tjänstemän. Men så är inte fallet. Delar vi upp de som har tillgång till Internet efter de yrkesgrupper de säger sig tillhöra så blir den största gruppen arbetare (diagram 8). Även om alla högre tjänstemän skulle ha tillgång till Internet blir de till antalet inte så många. Nu är skillnaden i tillgång mellan tjänstemän och arbetare bara 6 % och eftersom arbetarna är många fler innebär det att det till antalet finns fler arbetare som har tillgång till Internet än det finns tjänstemän.

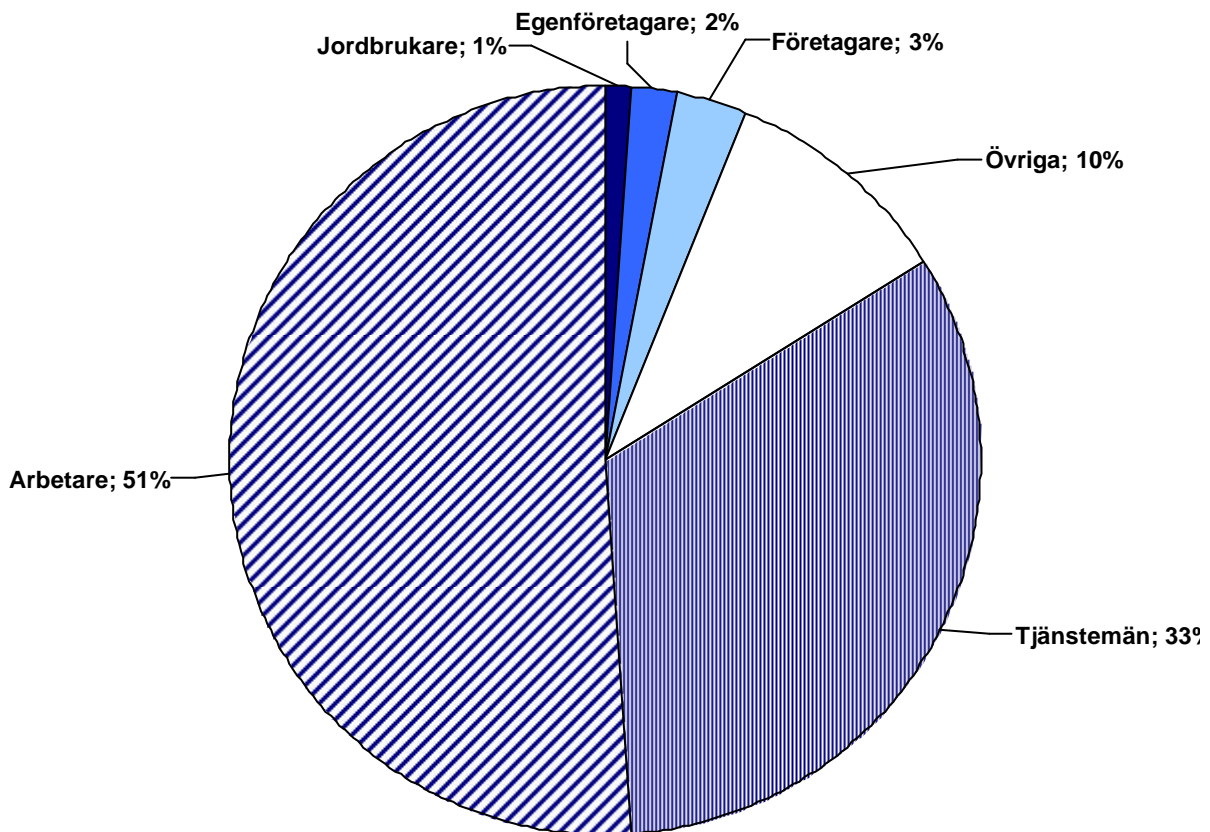

Diagram 8, Svenskar med tillgång till Internet i hemmet baserat på yrkesgrupp

Fler har tillgång till Internet hemma än på arbetet

Det är långt ifrån alla yrken som har arbetsplatser där man har tillgång till Internet. Det är dubbelt så vanligt bland tjänstemän jämfört med arbetare. Och eftersom Internet spridit sig långt ut i de breda folklagren innebär det att fler har tillgång till Internet hemma än på arbetet (diagram 9). Bland de medelålders har många tillgång till Internet både hemma och på arbetet medan det bland de unga och äldsta som befinner sig utanför arbetslivet, främst är hemma som Internet finns.

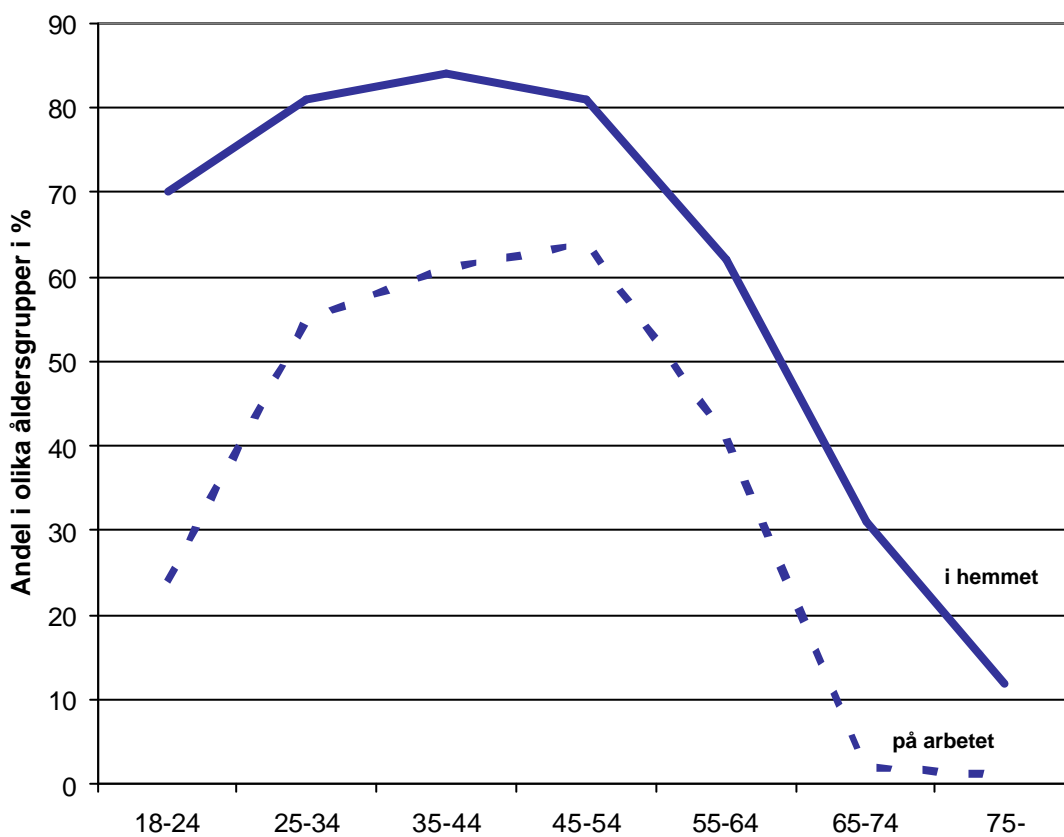

Diagram 9, Tillgång till Internet på arbetet och i hemmet

Vilka har inte tillgång till Internet?

Vänder vi på diagram 4, som visar vilka som har tillgång till Internet, får vi ett diagram som visar vilka som inte har tillgång till Internet. Majoriteten av de äldre hör dit men även 25 till 30 % av de yngre.

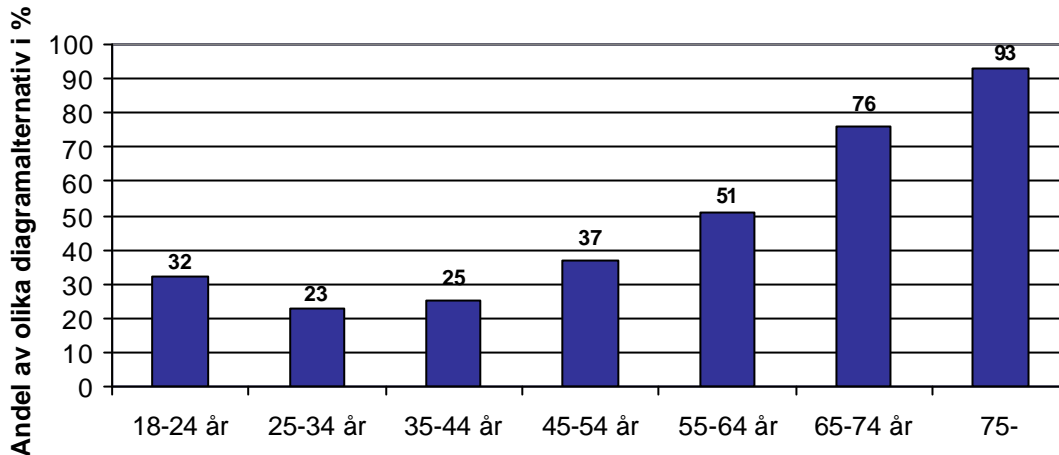

Diagram 10, Andel som inte har tillgång till Internet i hemmet

Räknar vi om dessa procentsiffror till absoluta tal finner vi (se diagram 11) att uppskattningsvis 740 000 pensionärer över 75 år, och 560 000 pensionärer mellan 65 och 74 år står utanför informationssamhället. Till dessa kommer nästan 1 miljon unga människor: 335 000 ungdomar mellan 15 och 24 år, 270 000 lite äldre mellan 25 och 34 år och 310 000 mellan 35 och 44 år. En miljon medelålders svenskar saknar också tillgång till Internet hemma; 440 000 i åldrarna 45 till 54 år och 570 000 mellan 55 och 64 år. Det finns således 1,3 miljoner äldre, 1 miljon medelålders och nära en miljon yngre svenskar som inte har Internet vilket betyder att 3,2 miljoner människor i Sverige saknar egen tillgång till det nya informationssamhället.

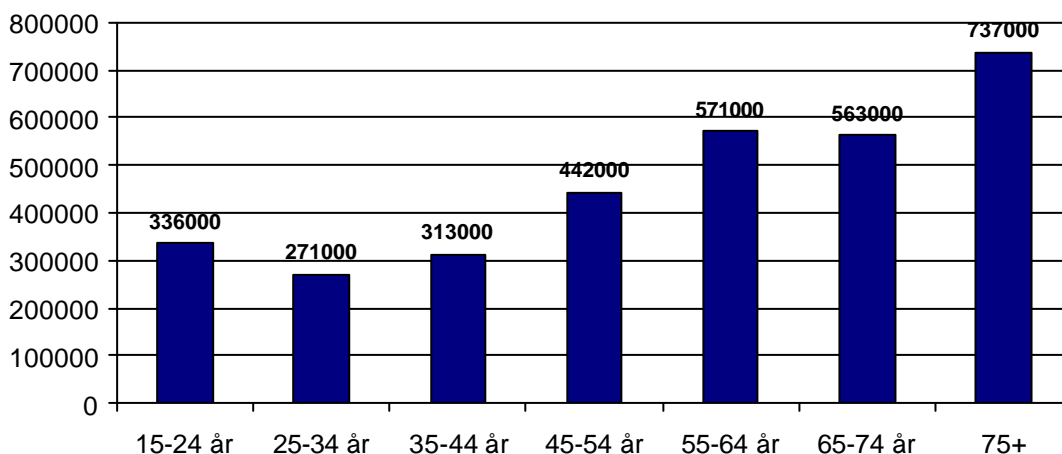

Diagram 11, Antal personer i olika åldersgrupper som inte har tillgång till Internet

Den digitala klyftan

Kombinerar vi utbildning och inkomst kan vi få 25 kombinationer om vi räknar med 5 utbildningsnivåer (från enbart grundskola till universitetsexamen) och 5 inkomstgrupper (från mycket låg till mycket hög lön).

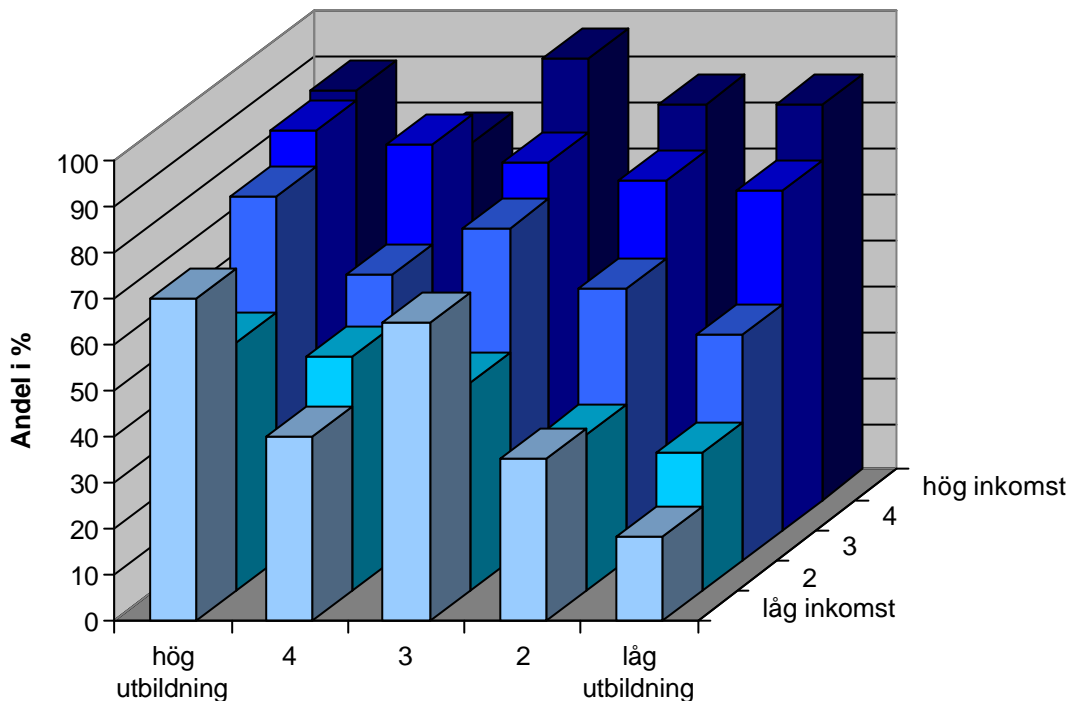

Diagram 12, Tillgång till Internet i olika inkomst och utbildningsgrupper

Vi kan sedan räkna ut hur stor andel av de olika grupperna som har tillgång till Internet hemma. Längst bak i hörnet på diagram 12 finns den grupp med högst utbildning och högst inkomst. Längst fram återfinns den grupp som har låg utbildning och lägst lön. Vi kan se hur tillgången till Internet ökar med ökad utbildning och ökad inkomst. I grupperna längst fram har 25-30 % tillgång till Internet och det finns ytterligare flera grupper där mindre än hälften har tillgång till Internet medan motsvarande siffror ligger kring 90 % bland de välbeställda och välutbildade grupperna längst bak. Nu återfinns många av de äldre bland de med lägst utbildning och inkomst, men diagrammet visar att den digitala klyftan inte bara gäller de äldsta.

Trots dessa skillnader utgör Sverige i en internationell jämförelse ett föregångsland med betydligt mindre skillnader mellan utbildnings- och inkomstgrupper än i andra länder. Även om det finns en digital klyfta i Sverige är den mycket större i andra länder.

I Sverige har de flesta unga, välutbildade och välbeställda tillgång till Internet. Detsamma gäller i alla rika länder som USA, Korea och Storbritannien, men även i Spanien, Japan, Tyskland och Italien. Men till skillnad från de flesta andra länder har Internet i Sverige också fått en bredare spridning. Här återfinns Internetanvändare i stort antal i alla yrkes- och utbildningsgrupper och de unga utgör inte en dominerande grupp. I diagram 13 kan vi se att Sverige ligger i topp om vi jämför Internettillgången bland de rikaste och Sverige ligger också i topp om vi ser till utbredningen av Internet bland människor i de lägre inkomstläggen. Här är skillnaderna mellan länderna mycket stora.

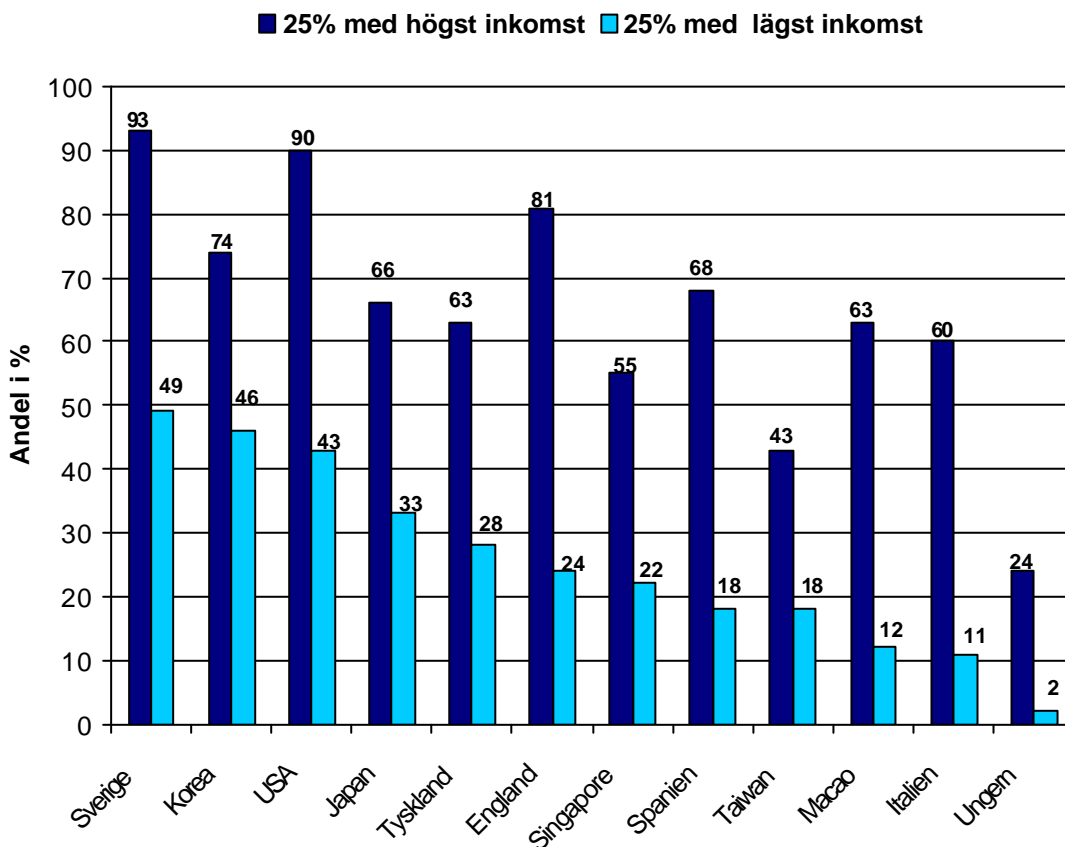

Diagram 13, Andelen Internetanvändare i högsta och lägsta inkomstgrupperna i olika länder

Tillgång och användning är inte samma sak

Som vi sett tidigare är det en förhållandevis stor grupp av människor som inte skaffat sig Internet. Varför kan man fråga sig? Är det ekonomiska eller praktiska skäl? Är det för dyrt eller för krångligt? I diagram 14 finns samlad hela svenska befolkningen över 18 år och vi kan där se att 26 % av befolkningen inte har tillgång till dator. Ytterligare 10 % har dator men inte kopplat upp sig till Internet. Ytterligare 8 % har visserligen tillgång till Internet men använder det inte. Kvar blir 56 % av befolkningen som vi kan räkna som Internetanvändare även om en hel del av dessa använder Internet mycket sparsamt. Ser vi på andelen Internetanvändare i befolkningen har 23 % skaffat sig bredband (här inkluderas ADSL) medan 33 % inte har gjort det.

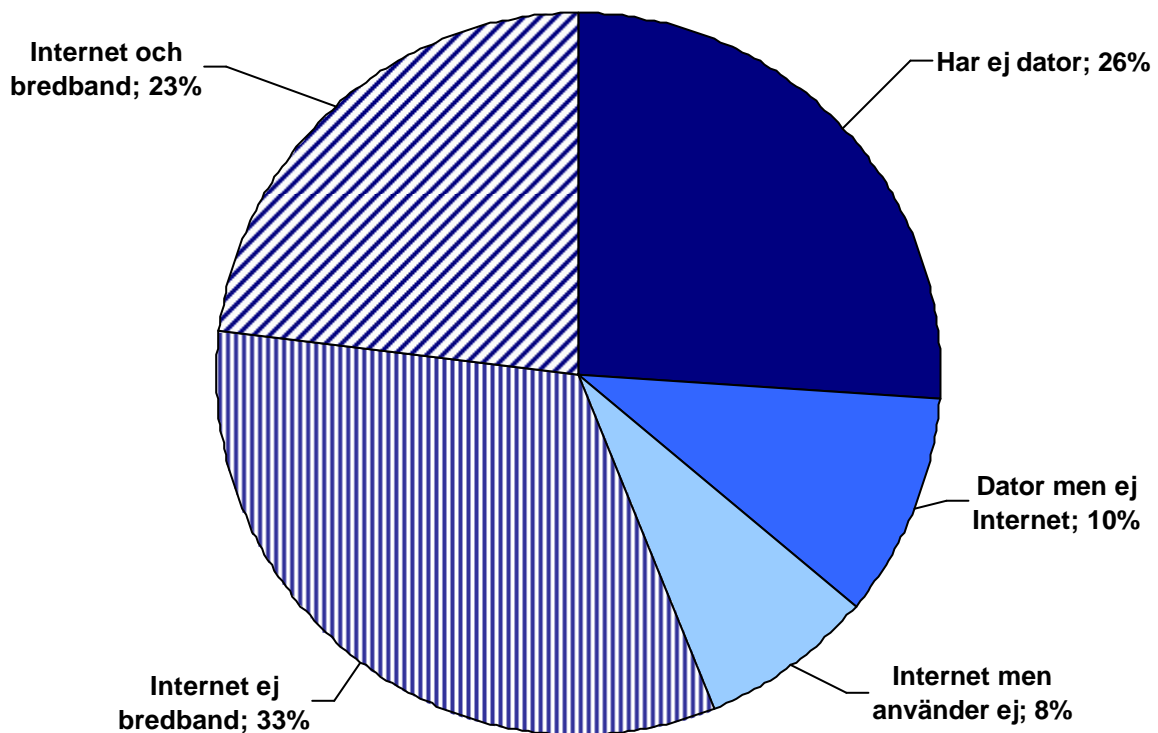

Diagram 14, Tillgång till datorer och Internethos befolkningen i hemmet

Vad är skälen till att man inte skaffar Internet och bredband?

Vad uppger de då för skäl att inte använda Internet? Låt oss börja med dem som varken har dator eller Internet (diagram 15). Den övervägande delen, över en miljon, säger helt enkelt att de inte är intresserade. Internet är inget för dem. Sedan kommer en grupp på 350 000 människor som anger praktiska orsaker som att de just flyttat, eller skiljt sig. En mindre del, 13 % av dem som varken har dator eller Internet anger ekonomiska skäl. Det är således i första hand intresset och en drivkraft att skaffa Internet som saknas. Vad som ligger bakom detta ointresse har säkerligen olika orsaker.

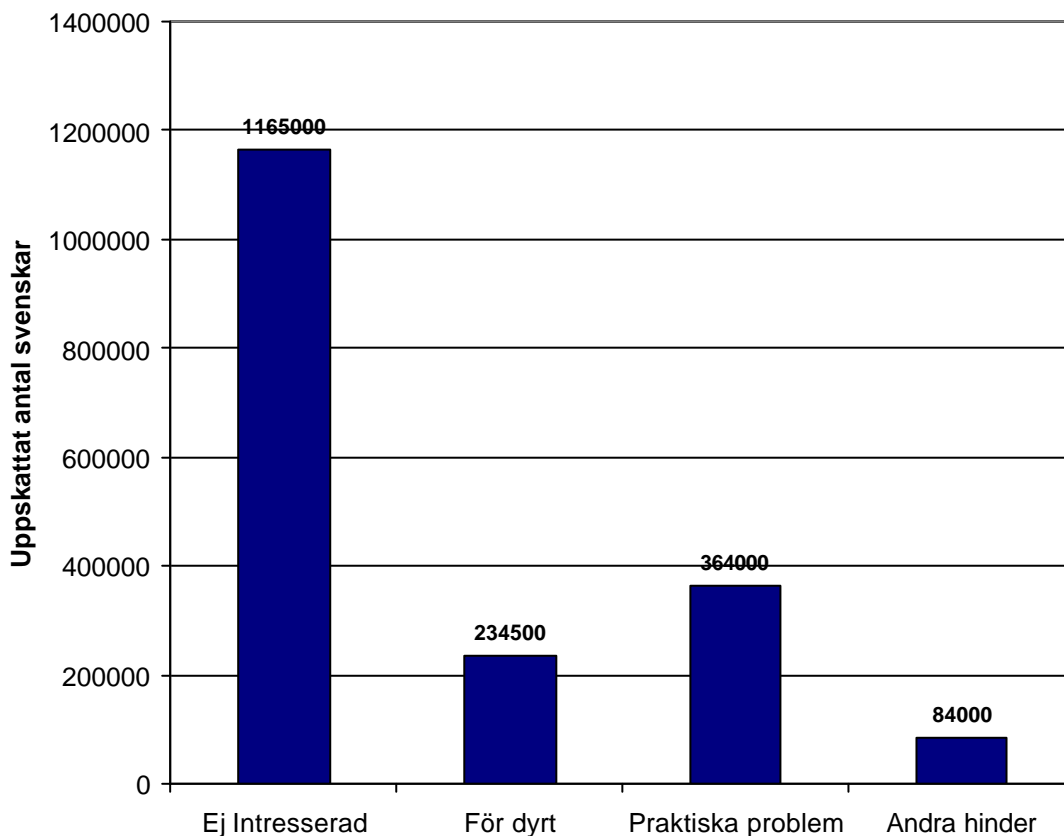

Diagram 15, Skäl till att man ej har dator eller Internet

Nästa grupp är de som har dator men inte kopplat upp sig till Internet. Även här kommer ointresset i första hand, och på andra plats kommer ekonomin. Det är för dyrt att skaffa en Internetuppkoppling och kostar för mycket att vara uppkopplad. Till ekonomin hör också en del praktiska problem som att datorn är för gammal och att modemmet gått sönder eller att man aldrig lyckades att koppla upp sig. Det finns också de som anger barnen som skäl att de inte skaffat Internetuppkoppling. De vill inte ha sina barn surfande på nätet. Slutligen finns det de som anger att det inte är möjligt där de bor att ansluta sig. Denna grupp är dock mycket liten.

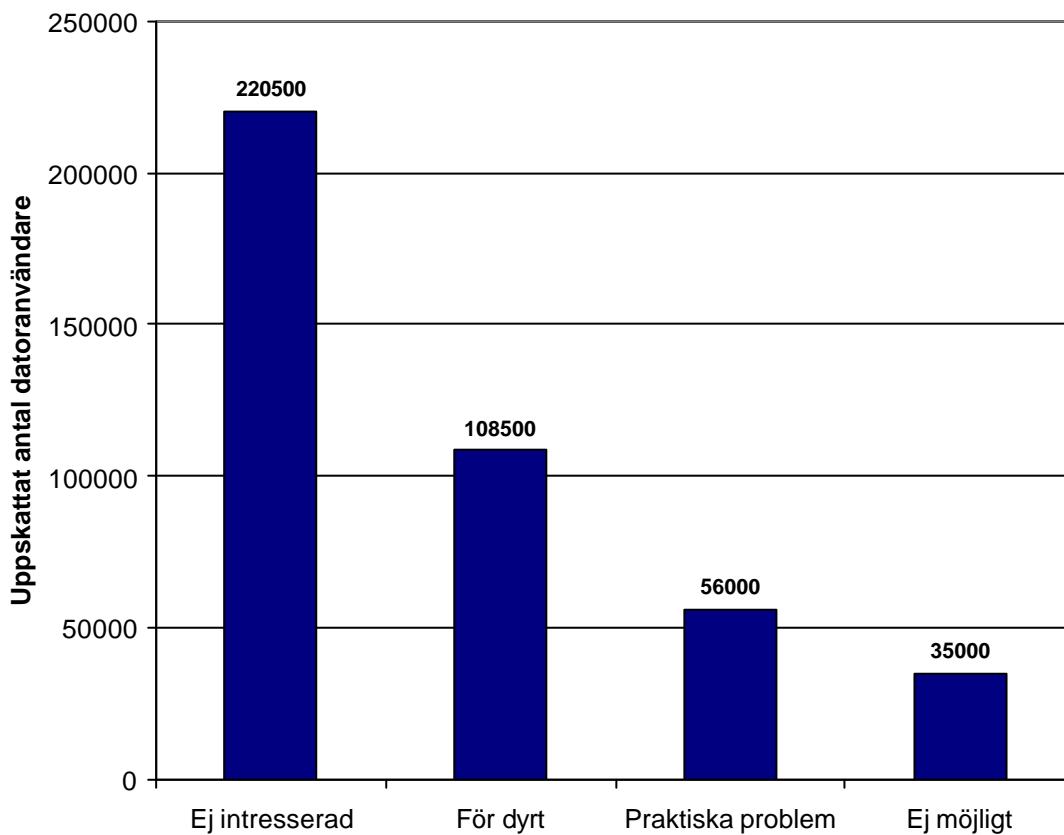

Diagram 16, Skäl till att datorägare inte har Internet

Vi frågade också de som skaffat sig Internet och inte hade bredband varför de inte skaffat sig bredband (diagram 17). Det helt dominerande skälet är priset. De är intresserade men det kostar för mycket. Här finns också de som stött på praktiska problem eller bor i områden där bredband inte finns tillgängligt. Men i första hand är det här en kostnadsfråga.

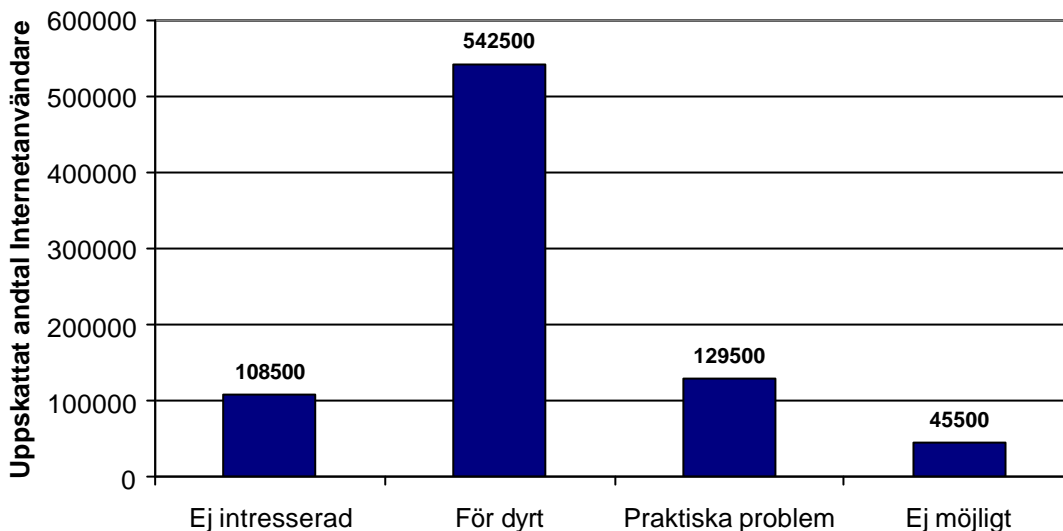

Diagram 17, Skäl till att Internetanvändare inte har bredband

Ställer vi samman de tre ovanstående diagrammen till ett enda (diagram 18) ser vi att motståndet till att skaffa sig dator och Internet i grunden är ett ointresse. När det väl är övervunnet kommer först en mängd praktiska problem och när väl de är övervunna kvarstår de ekonomiska. Det är mycket få av dem som har Internet men ännu inte bredband som inte är intresserade av att ha en bredbandsuppkoppling.

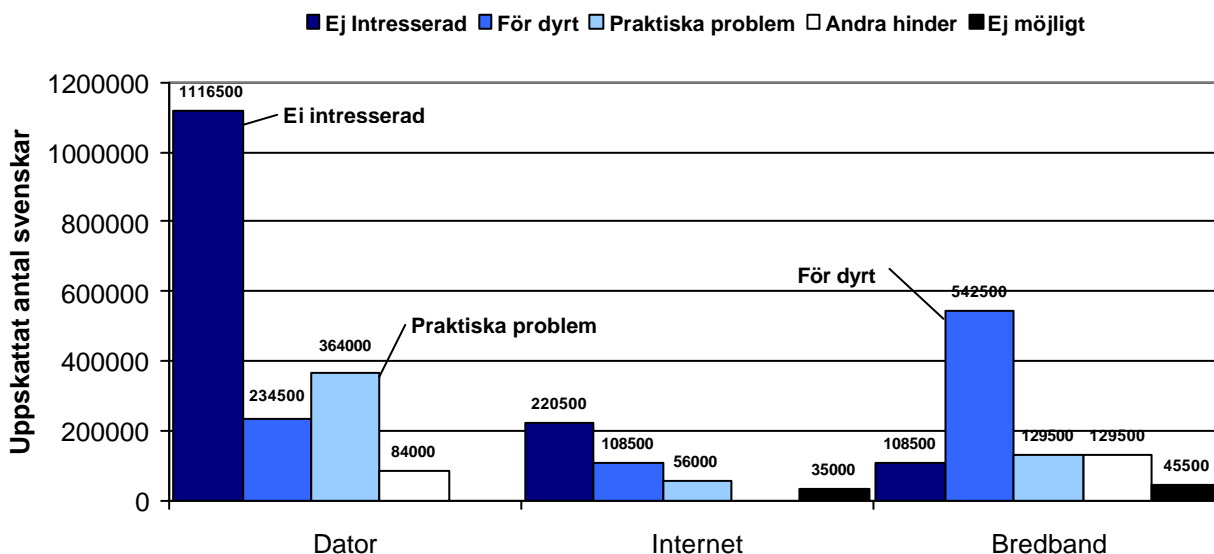

Diagram 18, Skäl till att svenskarna inte skaffar sig dator, Internet och bredband

Tillgång och användning är inte samma sak.

Som vi tidigare sett är tillgången till Internet förhållandevis hög i Sverige. Men inte alla som har tillgång använder Internet. Det kan vara av brist på tid, eller ointresse, eller bristande kunskap eller att någon annan i familjen ockuperar datorn under större delen av tiden. På frågan vem som använder datorn mest svarar många kvinnor, barnen eller mannen.

Men även användningen varierar. En del använder Internet dagligen medan andra är mer sparsamma och använder bara Internet vid vissa tillfällen, någon gång i veckan eller i månaden.

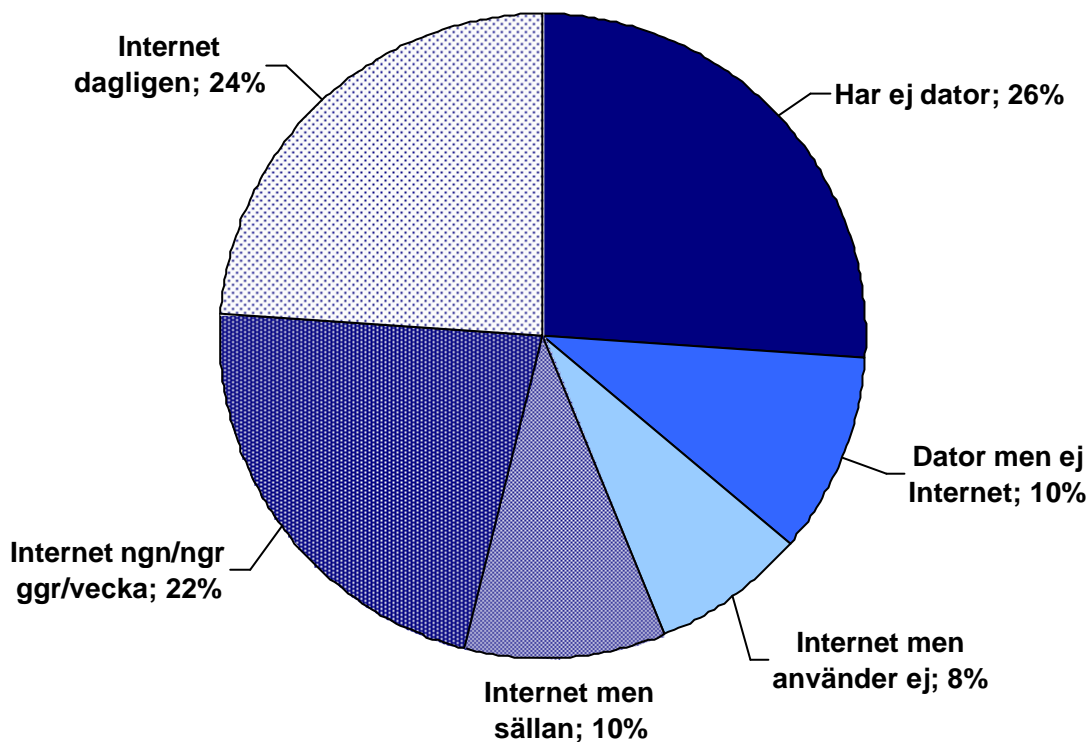

Diagram 19, Svenska folkets tillgång och användning av Internet

Delar vi upp befolkningen på detta sätt får vi sex grupper från dem som ej har dator till dem som har dator men ej Internet, till dem som har Internet men inte använder, till dem som har men använder mycket sällan, till dem som använder mer regelbundet någon/några gånger i veckan till de dagliga användarna. Det är dessa 24 % av befolkningen som är de verkliga Internetanvändarna.

Unga män lägger ner mest tid på Internet

Som vi sett tidigare var tillgången till Internet i Sverige störst bland de medelålders, men ser vi till användningen i hemmet är det de yngre som har mest tid att lägga ner på Internetanvändningen. Män använder också Internet mer ofta än kvinnor vilket är en skillnad som återkommer i nästan all Internetanvändning.

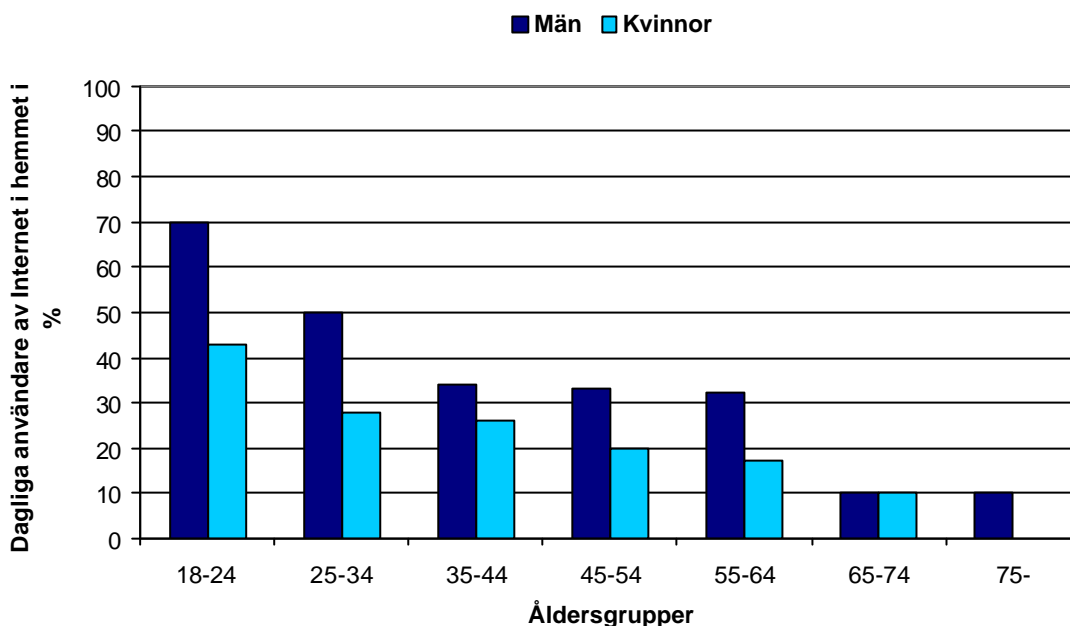

Diagram 20, Andel svenskar som dagligen använder Internet i hemmet i olika åldersgrupper

Räknar vi i tid per vecka återfinner vi samma mönster som för frekvens, med den yngsta gruppen, 18-24 år, som de flitigaste Internetanvändarna.

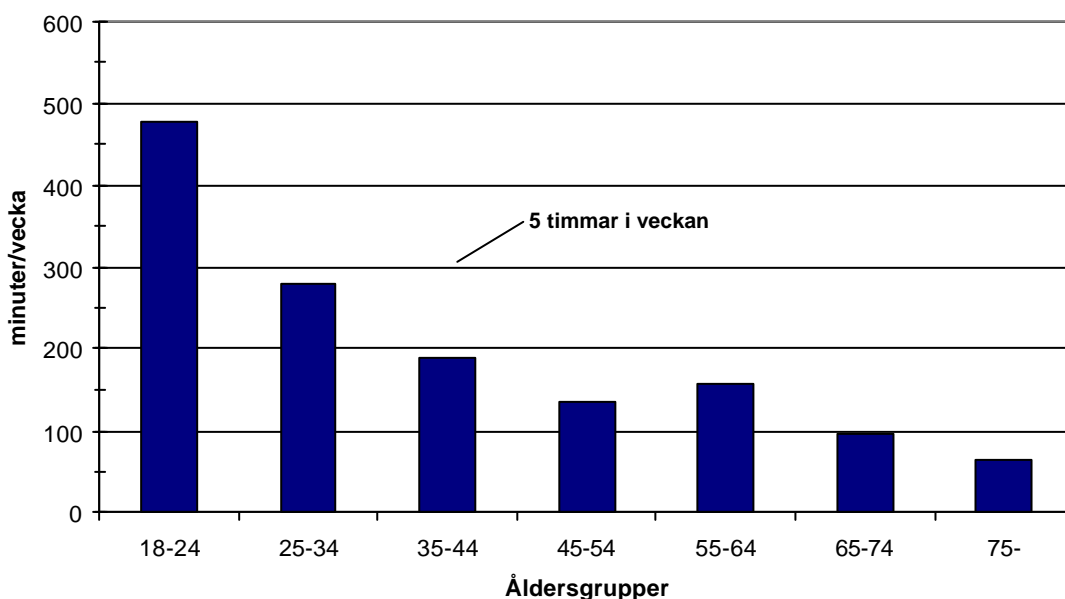

Diagram 21, Tid för Internet per vecka i olika åldersgrupper

När det gäller arbetslivet är det de medelålders som använder Internet mest och skillnaden mellan män och kvinnor är mindre i arbetslivet än i hemmet.

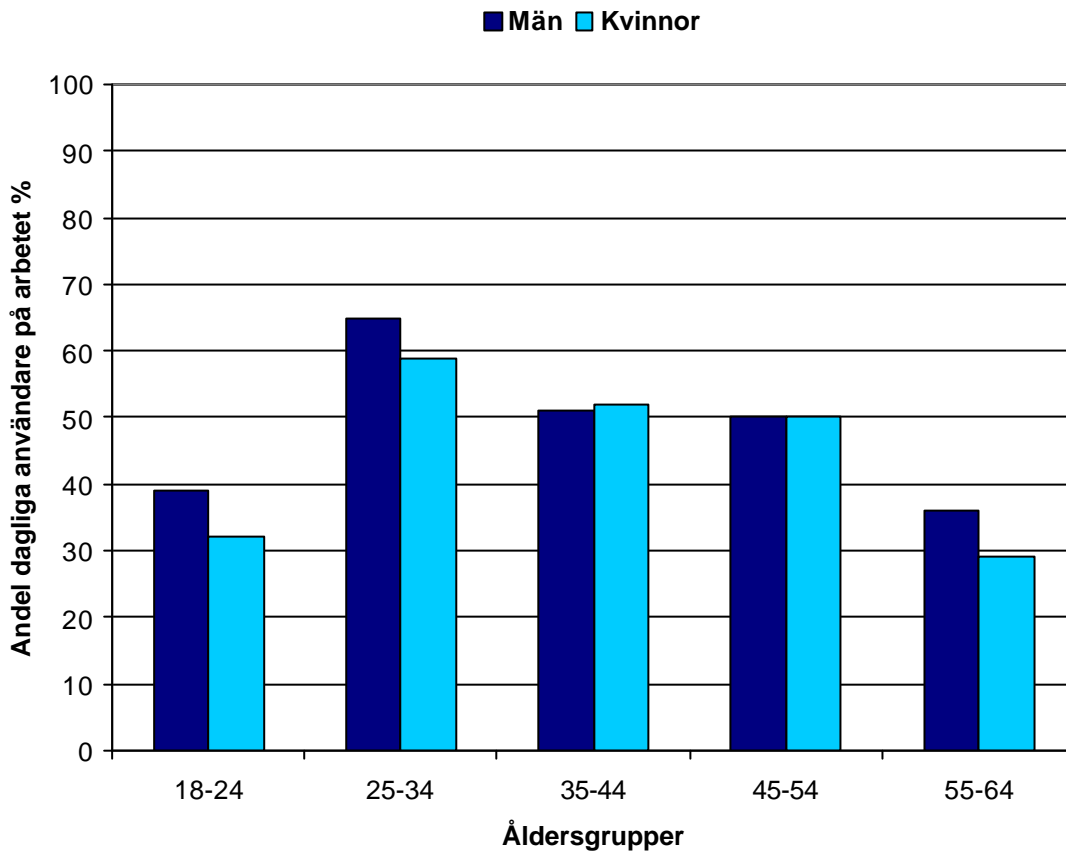

Diagram 22, Andel dagliga användare på arbetet i olika åldersgrupper

Internetanvändningen i tid begränsad i Sverige

I jämförelse med Internetanvändningen i andra länder ligger svenska användare långt efter med sin begränsade tidsanvändning. I topp återfinns länder som Singapore, Korea och Tyskland före en mittengrupp med USA, Hongkong och Italien. Sedan följer Sverige tillsammans med Kina och Japan och sist Ungern där Internetutvecklingen just startat.

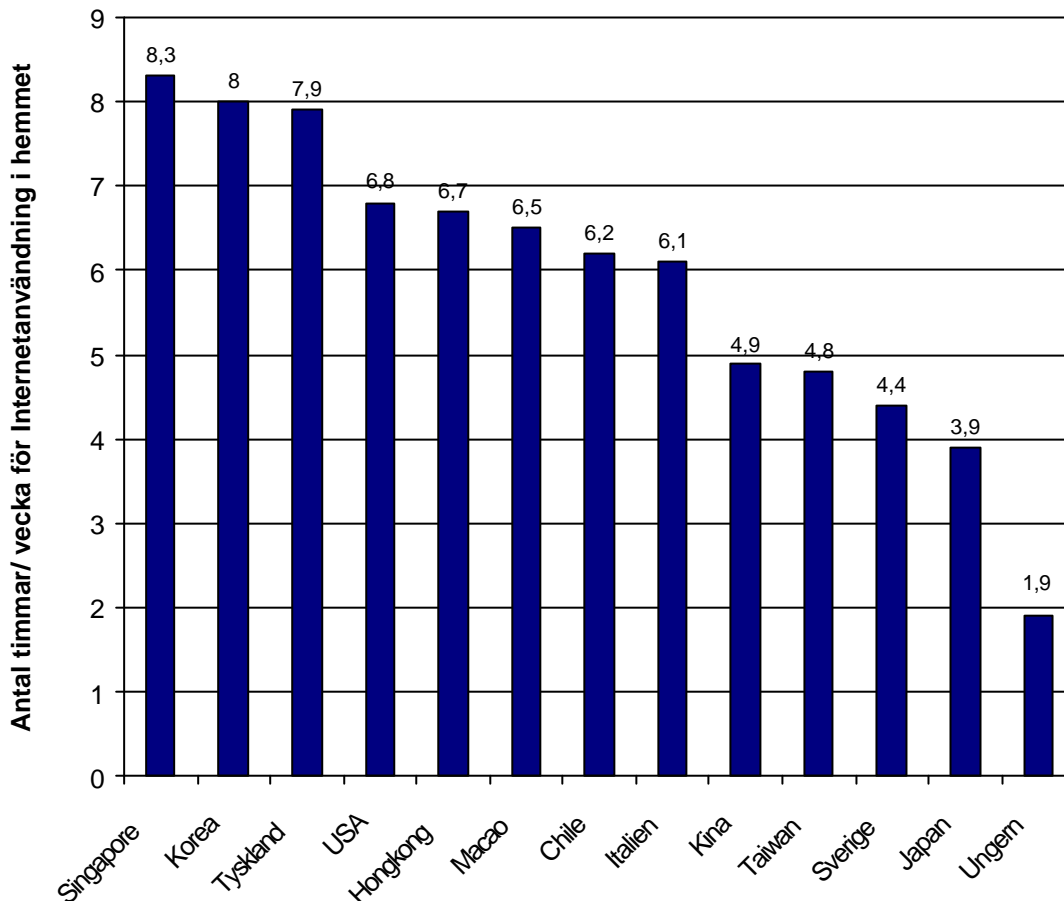

Diagram 23, Internetanvändning i tid i olika länder

Denna jämförelse är inte helt rättvisande då i en del länder endast mindre grupper har tillgång till Internet. Men i jämförelse med t.ex. Korea där Internet finns spridd till en majoritet av befolkningen är användningstiden dubbelt så lång som i Sverige. En del av dessa skillnader kan förklaras med olika tillgång till bredband, -en faktor som visat sig ha stor betydelse för Internetanvändningen.

En av fyra har bredbandsuppkoppling

Tillgången till bredband var tidigare förunnat de riktiga entusiasterna, men genom uppkopplingen av stora bostadsområden och teknikutvecklingen med t.ex. adsl, har bredband blivit allt mer vanligt. Som vi sett i tidigare avsnitt vill de flesta med Internet ha en bredbandsuppkoppling, men praktiska och framförallt ekonomiska skäl står i vägen. Bredband är för dyrt tycker fortfarande många (se diagram 17).

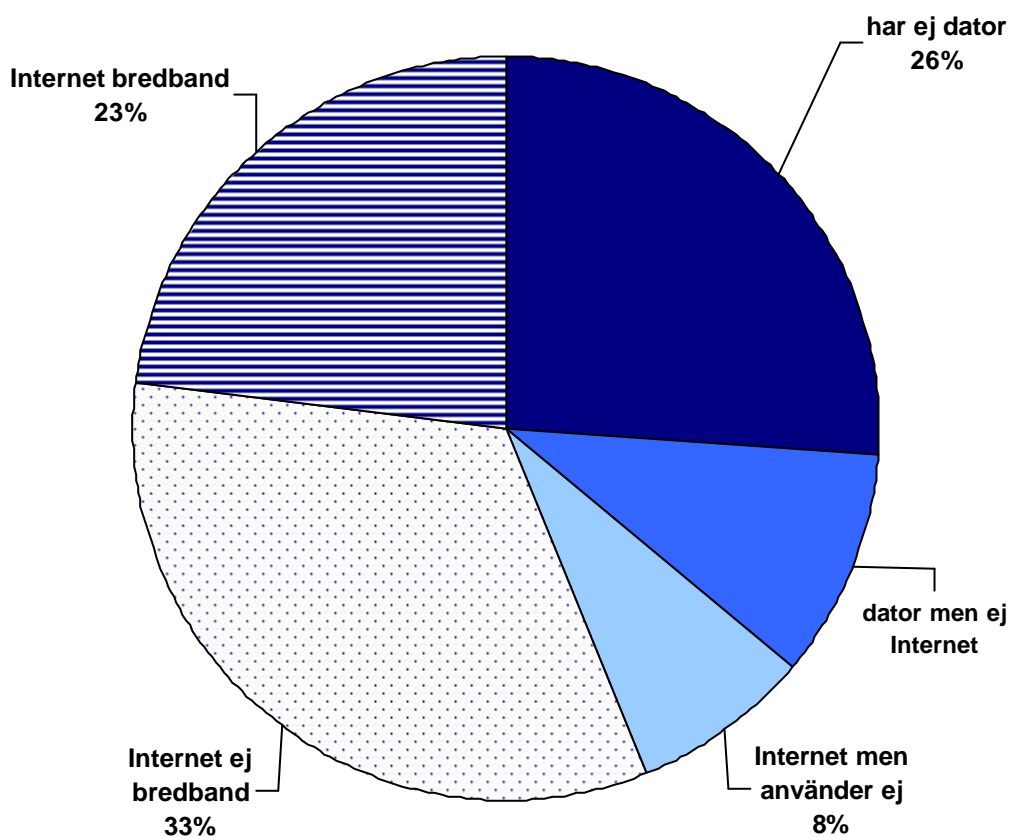

Diagram 24, Andel av befolkningen med olika uppkopplingsalternativ.

Men var fjärde svensk och fyra av tio internetanvändare har tillgång till någon slags bredband.

Internetanvändningen ökar med tiden och med bredband

Jämför vi människor som har haft Internet olika länge finner vi att ju längre tid man använt Internet desto mer tid ägnar man åt Internet. Man lär sig med tiden att använda Internet. Nybörjarna ägnar 2,5 timme i veckan åt Internet och efter några år har man dubblerat sin användningstid till 5 timmar i veckan. Detta gäller för de som kopplar upp sig via telefonmodem.

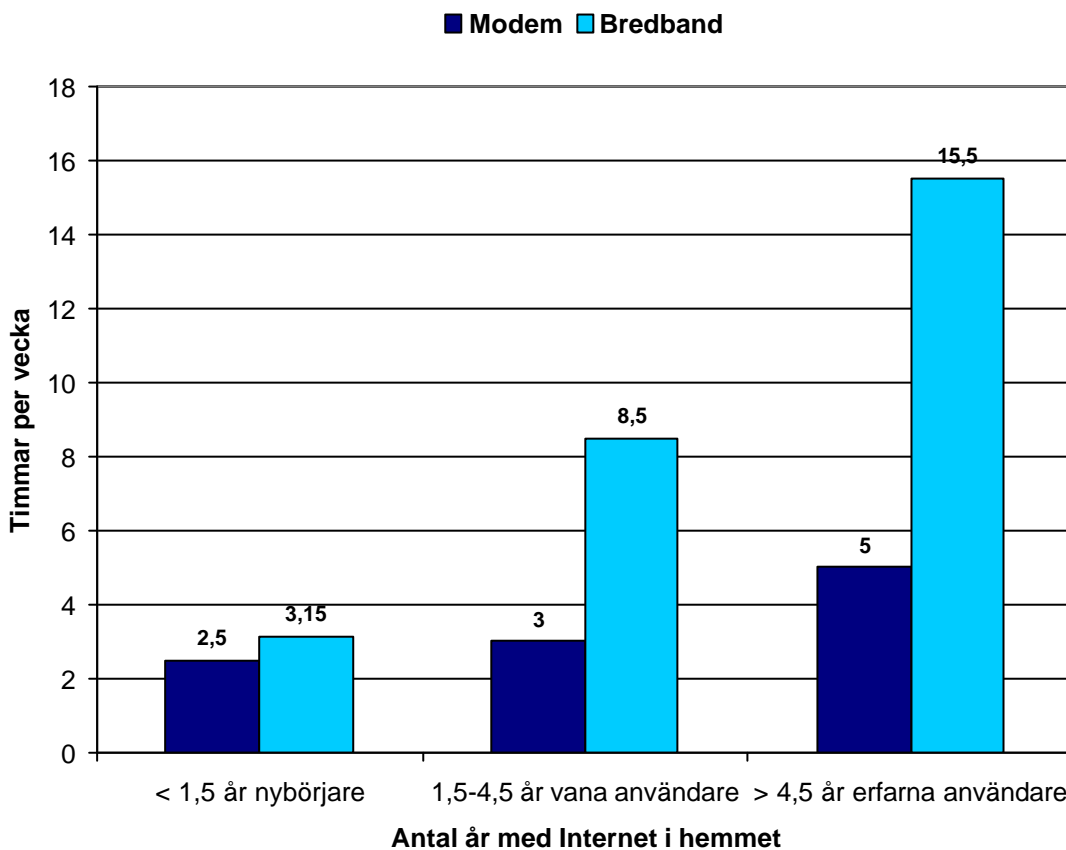

Diagram 25, Uppkopplingstid i hemmet beroende på erfarenhet och uppkopplingstyp

För de som har en bredbandsuppkoppling (hit räknas även adsl) är förändringen mer drastisk. Nybörjarna med bredband skiljer sig inte mycket från de med modem men redan efter något år har de fördubblat sin användningstid och efter ytterligare något år har de femdubblat den.

Vi kan också se kopplingen mellan bredband och användning om vi ser till hur ofta Internet används. Två av tre med bredbandsuppkoppling använder Internet dagligen medan motsvarande siffra för modem användarna är 19 %. Det vanligaste för modem användarna är att använda Internet någon gång i veckan, medan drygt en tredjedel använder Internet mer sällan än så.

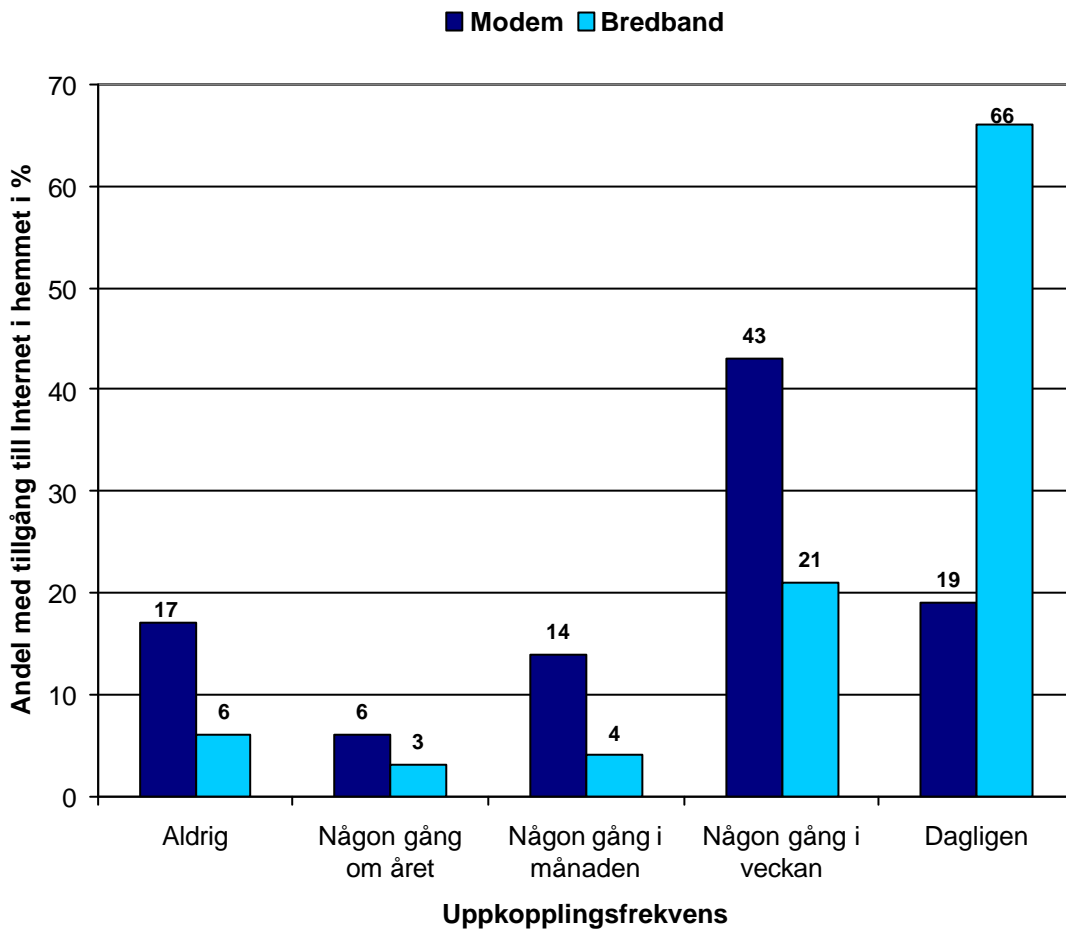

Diagram 26, Uppkopplingsfrekvens i hemmet mellan olika uppkopplingstyper

Användning av Internet för praktiska upplysningar och nedladdningar

I och med att allt mer information görs tillgänglig via Internet och uppdateras regelbundet har allt fler också börjat använda dessa möjligheter. Möjligheten att hitta telefonnummer, bioprogram och tidtabeller är exempel på sådan information. En majoritet har utnyttjat Internet på detta sätt och av bredbandsanvändarna är det fyra av tio som gör det regelbundet, dagligen eller några gånger i veckan. Av modem-användarna är det en tredjedel som aldrig gjort det.

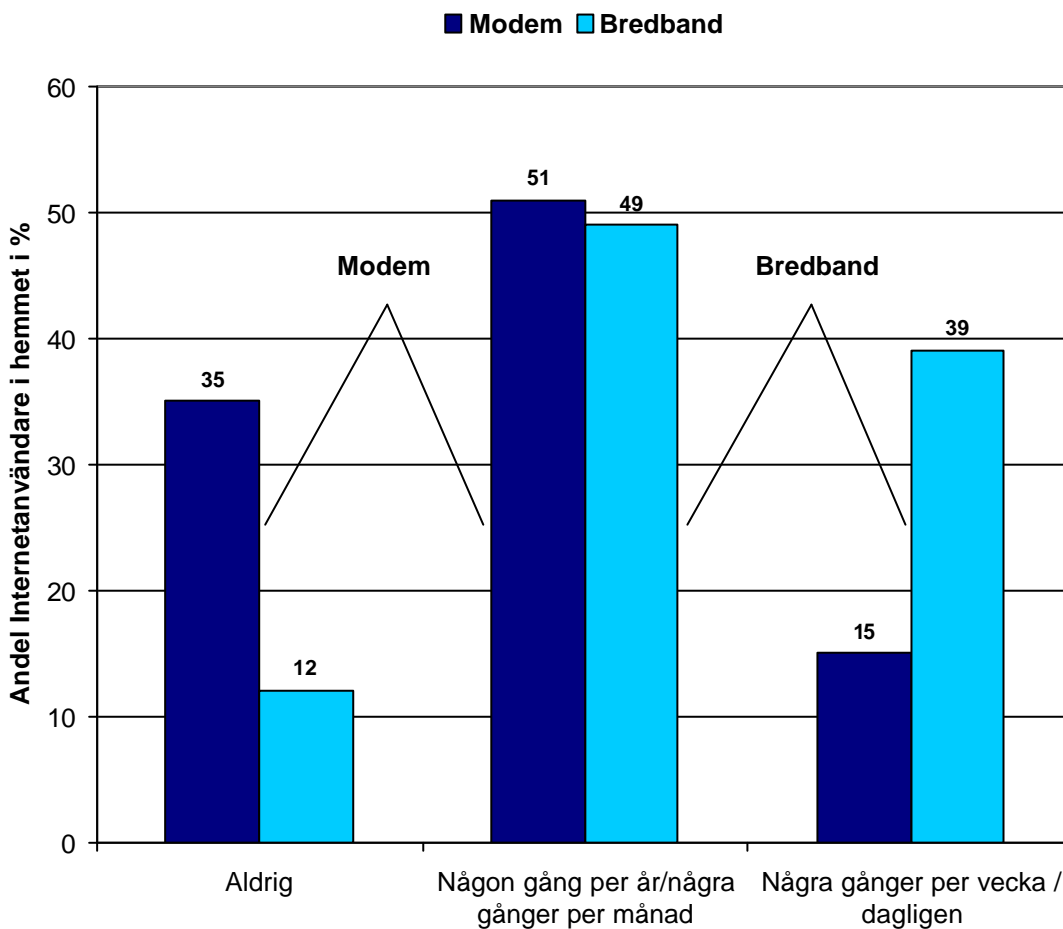

Diagram 27, Hur ofta Internet används för att få tillgång till tidtabeller, telefonnummer etc. i hemmet

När det gäller att använda Internet för nedladdning av blanketter är skillnaden liten mellan bredband och modemanvändare. Denna aktivitet är inte frekvent, hälften utnyttjar möjligheten någon gång i månaden, och de flesta blanketter går ganska bra att ladda ner även med modem t.ex. från lokala skattemyndigheten.

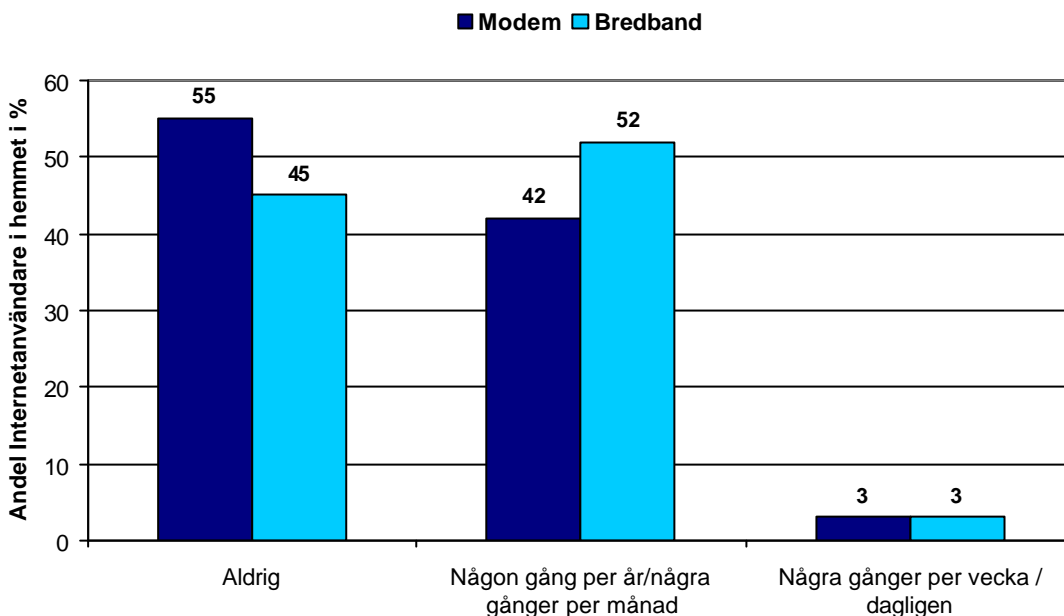

Diagram 28, Hur ofta Internet används för att ladda hem blanketter etc. i hemmet

Större är skillnaden när det gäller nedladdning av video. Här behövs bredbandskapaciteten och över 90 % av modemanvändarna har aldrig försökt, medan 40 % av de med bredband har gjort det.

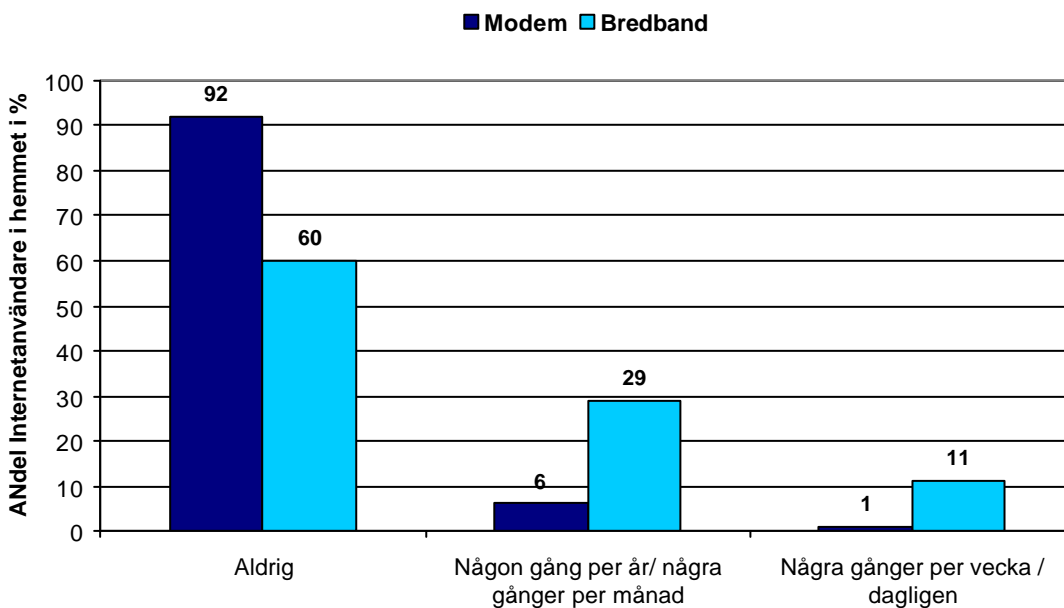

Diagram 29, Hur ofta Internet används för att ladda hem video i hemmet

E-post fortfarande vanligaste Internetaktiviteten

Nästan alla som använder Internet utnyttjar möjligheten att skicka och ta emot e-post. Denna möjlighet till kommunikation sätter många i främsta rummet. Sedan följer aktiviteter och att skaffa sig information som har att göra med personliga intressen och hobbies. Ungefär lika många utnyttjar Internet till allmänt surfande och till att sköta sina bankärenden via internet. Detta med bankärenden är en förändring från tidigare. Information i samband med resor är också en möjlighet som utnyttjas av många.

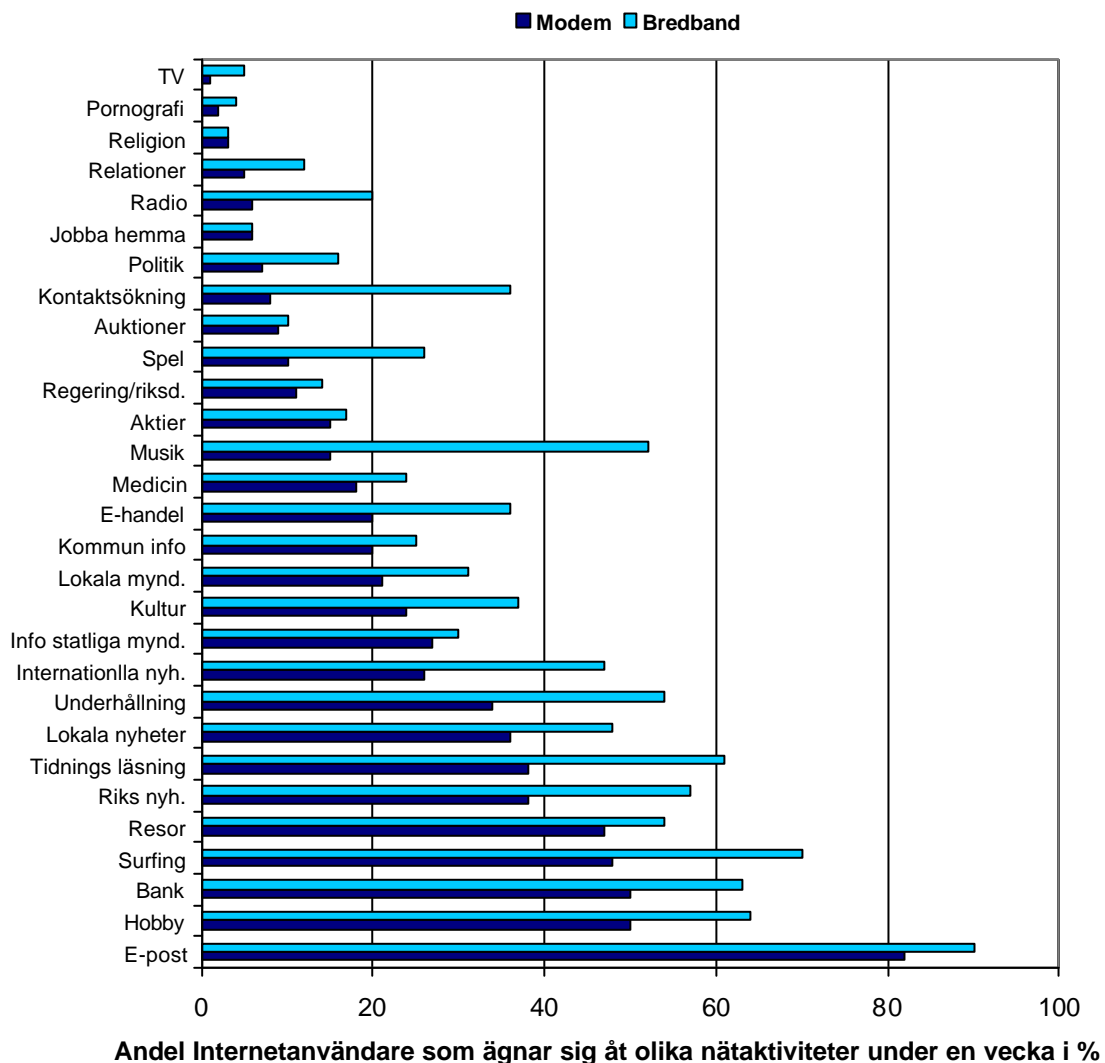

Diagram 30, Internetaktiviteter under en vecka

Sedan följer en grupp aktiviteter kring nyheter och underhållning följt av information kopplat till myndigheter, vilket också är en förändring från tidigare. Politik kommer långt ner bland staplarna bland de aktiviteter som mindre speciellt intresserade grupper ägnar sig åt. Genomgående kan vi se att bredbandsanvändarna ägnar sig betydligt mer åt olika aktiviteter framförallt musik, kontaktsökning, handel och underhållning.

Detta framgår ännu tydligare i diagram 31 där topparna i den övre kurvan visar vilka aktiviteter där skillnaden är störst mellan modem- och bredbandsanvändare. Skillnaden är förhållandevis liten när det gäller e-post, statliga myndigheter, kommuninformation, medicin, aktier, regering/riksdag, auktioner och jobba hemma. Desto större är de för musik, kontaktsökning, allmän surfning, underhållning, tidningsläsning, handel, radio och kultur. Detta återspeglar i viss mån de yngre Internetanvändarnas intressen, men bredbandsanvändningen kan också peka på ett mer underhållningsinriktat användande till skillnad från det i tid mer restriktiva nyttoanvändandet som karakteriserar modemanvändandet.

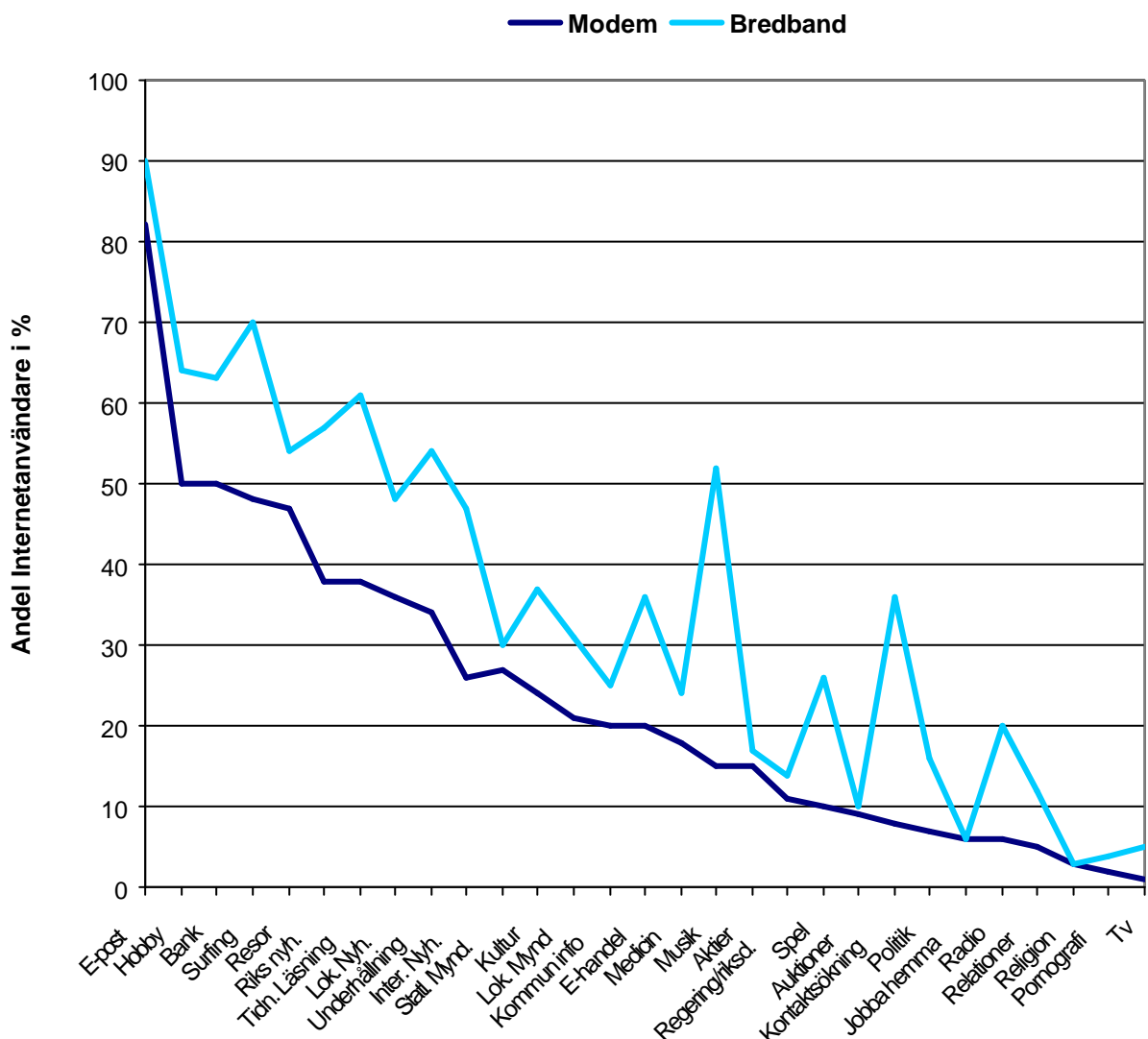

Diagram 31, Andel Internetanvändare som ägnar sig åt olika aktiviteter

Men går vi in på dessa mindre vanliga aktiviteter kan vi se att bredbandsanvändningen även här gör en skillnad. Det är inte bara musik och underhållning som bredbandsanvändare ägnar sig åt. Det är mycket vanligare att de använder nätet även för andra aktiviteter och de ägnar dubbelt så mycket tid för information från kommun och lokala myndigheter och för medicin och hälsa.

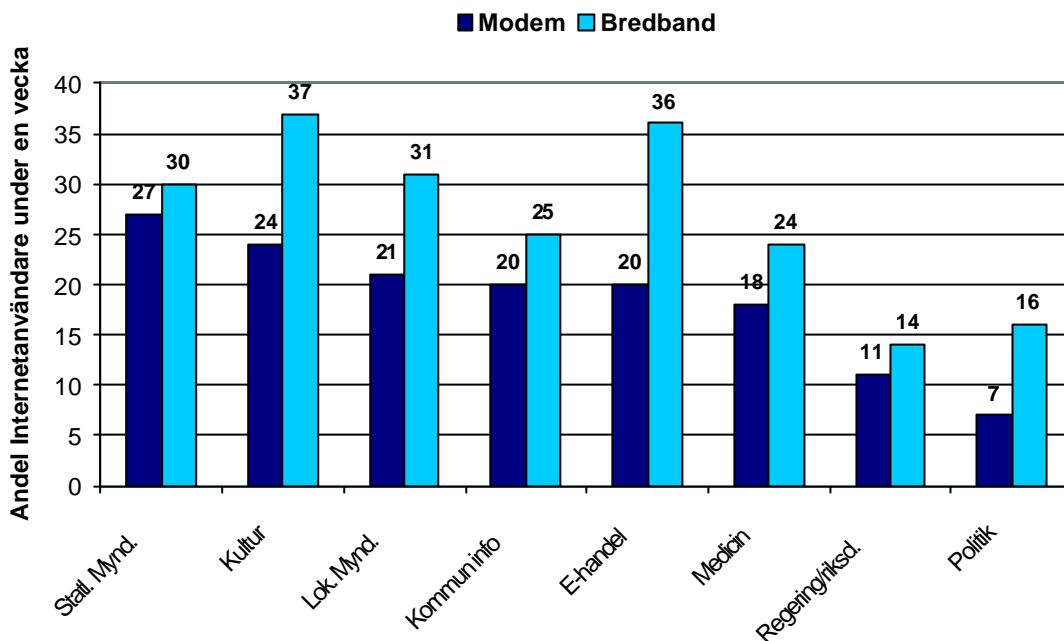

Diagram 32, Andel av användare som ägnar sig åt olika aktiviteter på Internet

Och mångdubbelt mer tid när det gäller politik, handel och kultur.

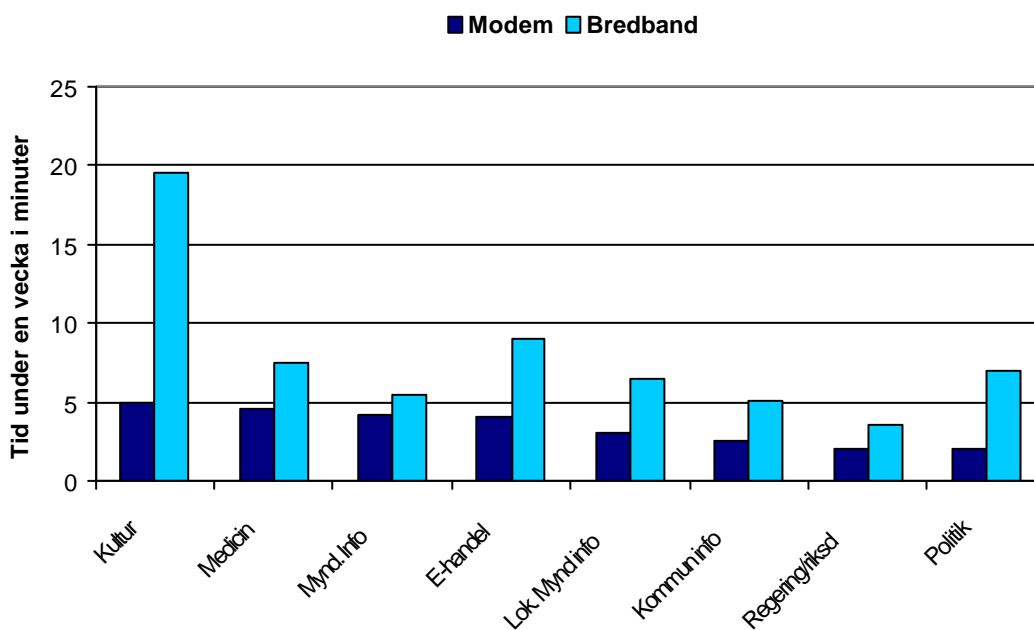

Diagram 33, Tid som ägnas åt olika Internetaktiviteter

Allt fler informerar sig på olika myndighetssidor

Även om starten varit trög för myndighetsinformation via Internet har allt fler fått upp ögonen för denna informationsmöjlighet i takt med att bättre och mer anpassad och uppdaterad information börjar bli tillgänglig. Det gäller framförallt statliga myndigheter där Internetanvändarna fördubblats mellan 2002 och 2003, men även för lokala myndigheter och för kommuner där utvecklingen har varit likartad. Något trögare har det varit för regering/riksdag och när det gäller politik och politiska partier. I några fall föreligger det skillnader mellan modem- och bredbandsanvändare, i andra fall som för statliga myndigheter är skillnaden liten mellan olika uppkopplingar.

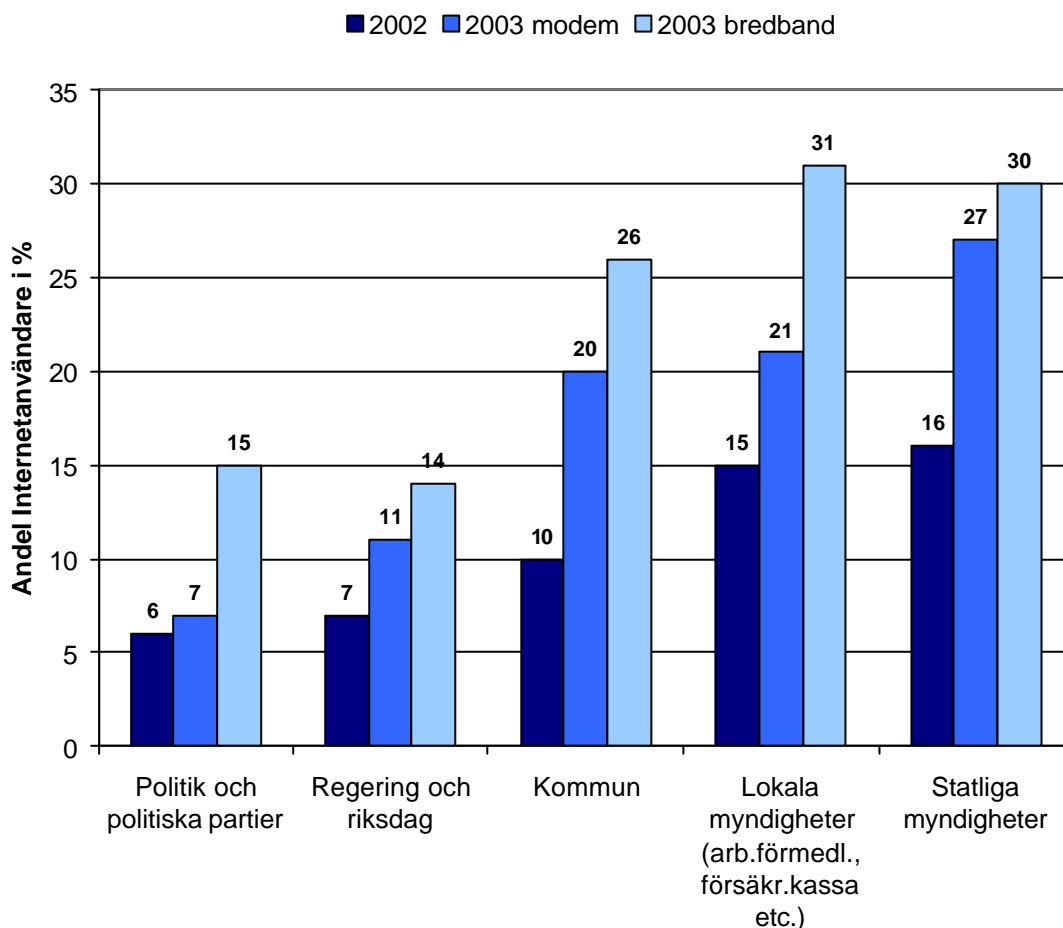

Diagram 34, Andel Internetanvändare som informerar sig på olika myndighets sidor

En ökande E-handel

År 2000, när den finansiella Interbubblan sprack, var det ganska få som använde nätet för att handla. Under det tre år som gått sedan dess har de som handlar via Internet tredubblats. Internationellt är detta en hög siffra. Det är fortfarande de traditionella varorna, böcker, musik, datatillbehör som det handlats mest med.

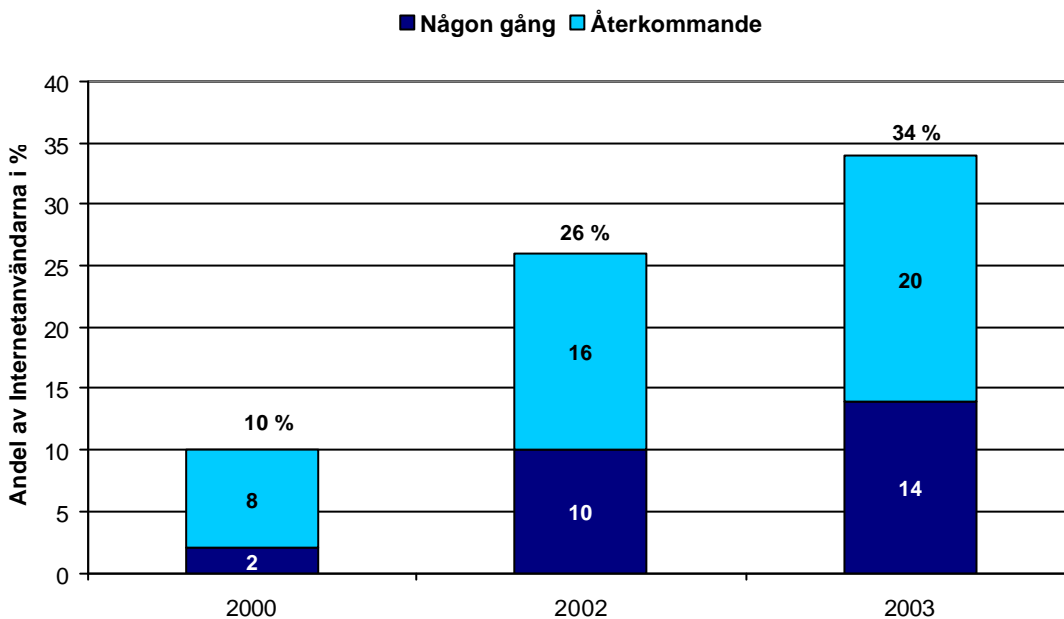

Diagram 35, E-handels utveckling 2000-2003 i Sverige

Svenskarna nationella i sin användning men utåtriktade

I de flesta länder, särskilt i de stora nationerna är Internetanvändningen inriktad mot det egna landet och det egna språket. I länder som USA och Kina är det endast några procent av användningen som riktar sig mot webbsidor på andra språk (USA drygt 5 %). I Japan är det drygt 20 %. Även i Sverige är det nationella sidor som dominerar användandet, men 63 % av de svenska Internetanvändarna nyttjar åtminstone ibland utländska sidor. Det är i en nationell jämförelse en mycket hög siffra. Men några få procent använder endast utländska sidor på andra språk än svenska (0,5 %) eller endast lokala sidor (2 %).

Vanligast (49 % av användarna) är en kombination av huvudsakligen nationella sidor med en komplettering av lokala och utländska sidor. Sedan har vi de utåtriktade (35 %) med en dominans av utländska sidor i sin användning, men de nyttjar även en hel del nationella sidor men få lokala. Slutligen har vi de företrädesvis lokala (16 %) vars Internetanvändning domineras av de lokala sidorna på nätet, men också en del nationella men få utländska sidor.

Televisionen fortfarande viktigaste informationskällan

På frågan vilket medium som är den viktigaste informations- och kunskapskällan kommer TV, dagstidningar, radio och böcker högst. Sedan följer tidskrifter och sist Internet. Så var förhållandet år 2000 och så är förhållandet ännu mer markerat år 2003. Internet som förutspåddes ta över televisionens och dagstidningars roll som kunskapsförmedlare har tvärtom minskat i betydelse. Internet är först och främst att betraktas, för de flesta, som ett komplement till andra medier.

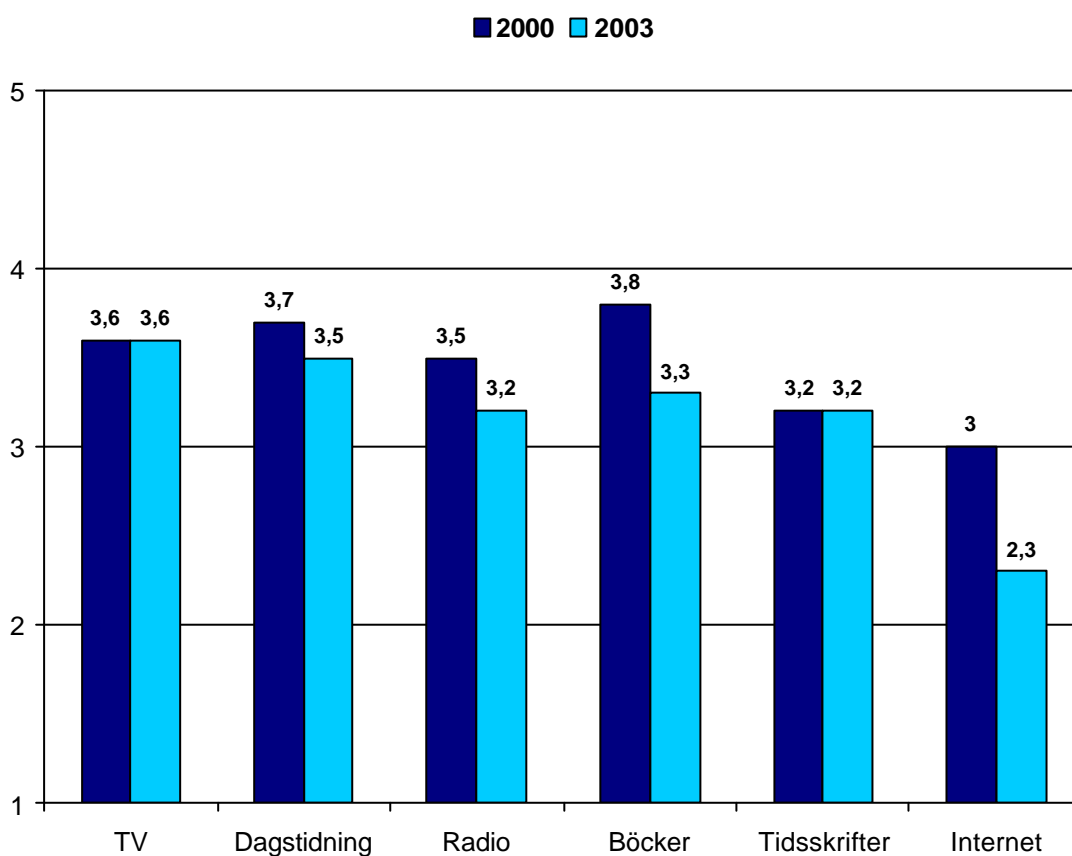

Diagram 36, Olika mediers betydelse som informations och kunskapskälla (betyg 1 till 5 där 5 är mycket viktigt)

Detsamma gäller Internet som nyhetsmedium: Mellan år 2000 och 2003 har dess vikt som nyhetsmedium minskat enligt svenska folkets uppskattningar. Det blev särskilt tydligt i samband med USA:s krig och senare ockupation av Irak. Det främsta mediet för att skaffa sig information om kriget i Irak var TV. Internet kom långt efteråt, och nästan hälften av internetanvändare använde aldrig sig av Internet för att få information om kriget. Endast 8 % av användarna utnyttjade Internet dagligen för att följa med i krigshändelserna.

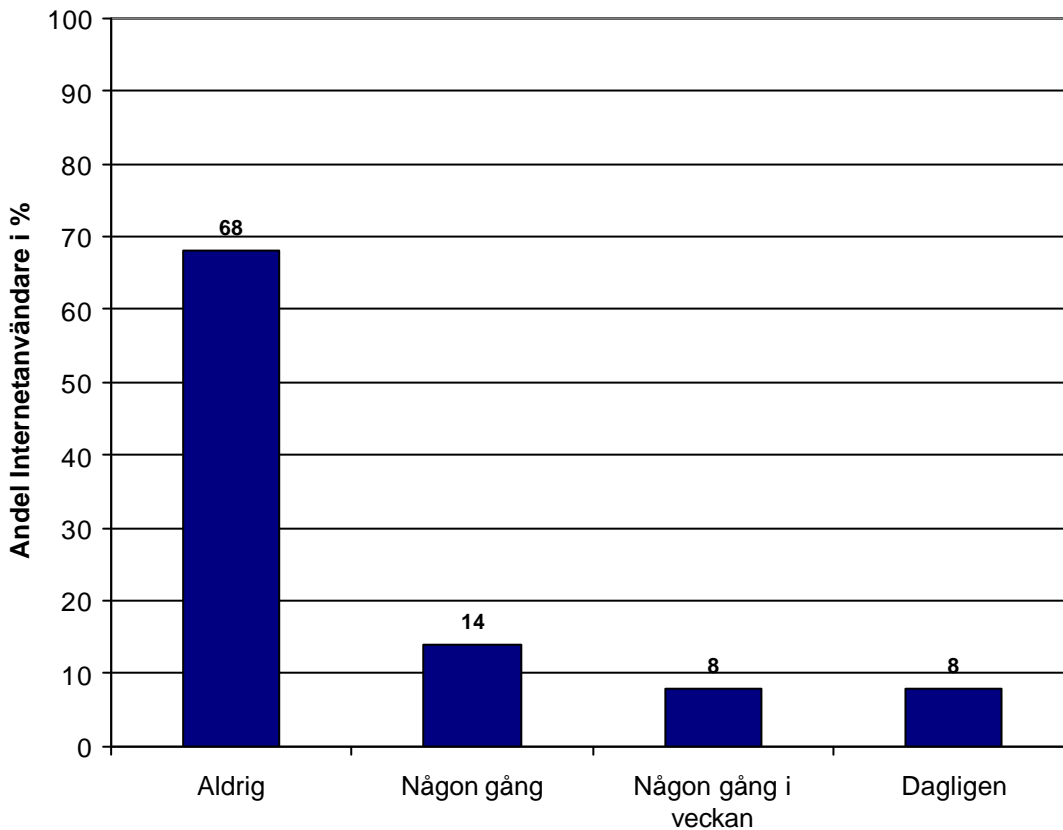

Diagram 37, Andel Internetanvändare som använde Internet för att informera sig om kriget i Irak

Teknikspridning och ålder och barnfamiljer

I många länder är Internet fortfarande en teknik främst för de yngre och välutbildade. Men så är inte fallet i Sverige. Efter snart tio år har Internet spridit sig till alla åldrar och det är bland de medelålders som flest har tillgång till internet. Ytterligare tio procent har dator vars tillgång följer samma kurva. Efter pensionsåldern går tillgången drastiskt ner.

Tillgången till mobiltelefon följer ett lite annat mönster med en topp bland de yngsta där nästan alla har mobiltelefon. Ända fram till människor i femtioårsåldern har nästan 90 % mobiltelefon. Sedan avtar tillgången men även bland de äldre har fler än 50 % mobiltelefon.

DVD är en teknik i första hand för de yngre medan bredbandstillgången ökar med stigande ålder fram femtioårsåldern för att sedan avta. Bredband är sålunda inte bara något för de unga entusiasterna utan vanligast bland medelålders människor.

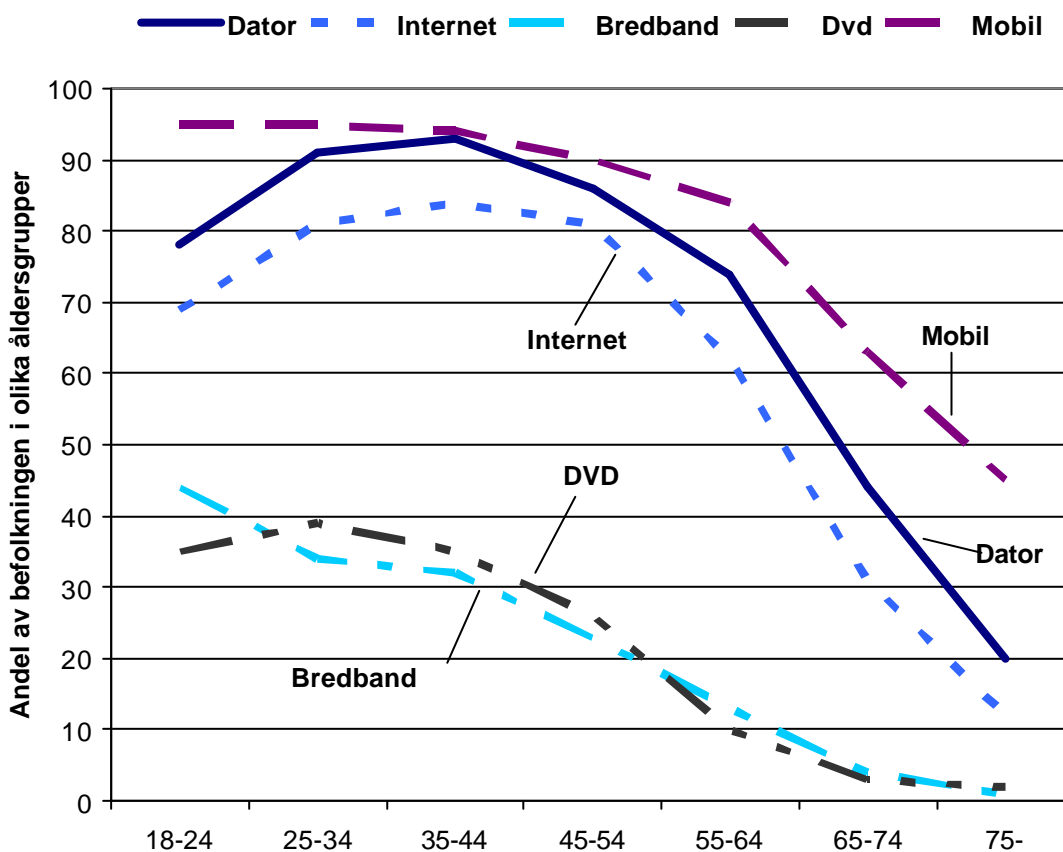

Diagram 38, Teknikinnehav hos olika åldersgrupper

Bland de medelålders finns många barnfamiljer och de utgör en speciell grupp när det gäller apparatinnehav. Framst för dator och Internet, medan skillnaden inte är så stor för mobil och bredbandsinnehav.

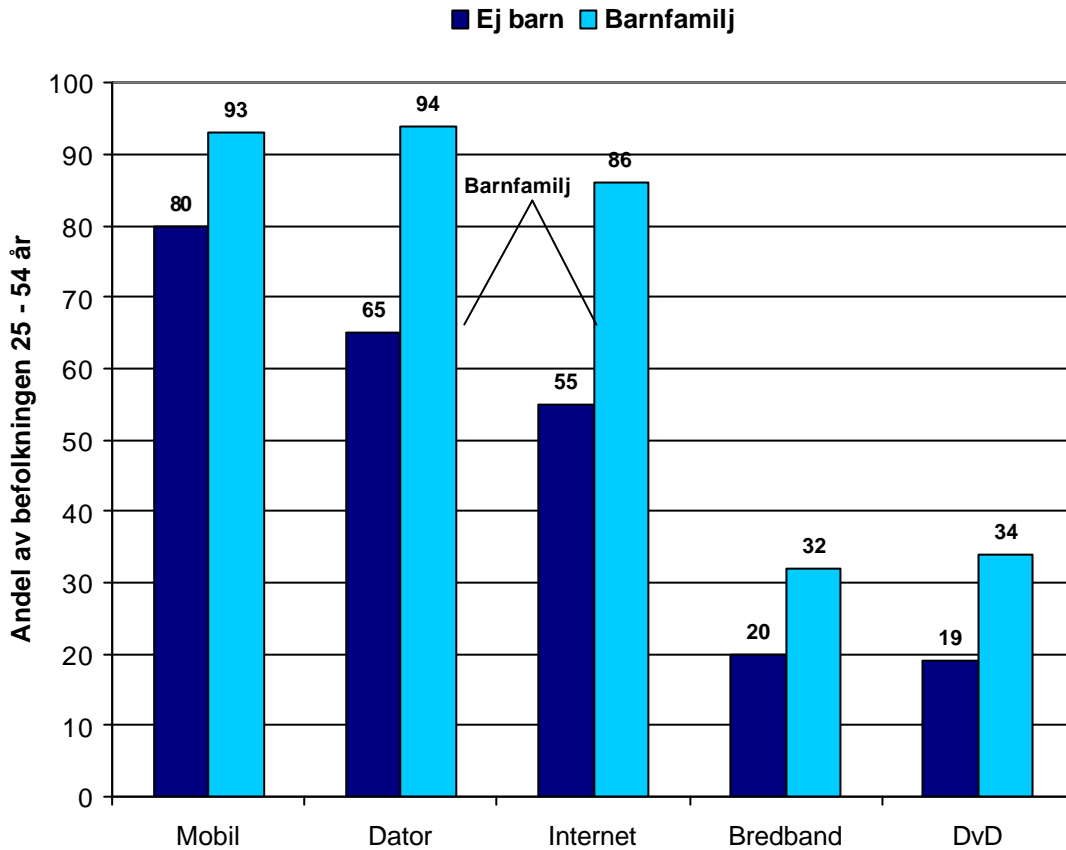

Diagram 39, Teknikinnehav hos barnfamiljer respektive familjer utan hemmaboende barn

Specialteknik

Förutom TV som så gott som alla har tillgång till är video, mobiltelefon och dator de mest spridda medieteknikerna. Sedan är steget ganska långt till CD-brännare och DVD-spelare och mycket långt till nätverk, GPRS-mobiler, små handdatorer och GPS-apparater. Endast några procent av befolkningen har tillgång till dessa apparater. Och ännu färre (augusti 2003) är det som har tillgång till kameramobiler och 3G-mobiler som det skrivs och annonseras så mycket om.

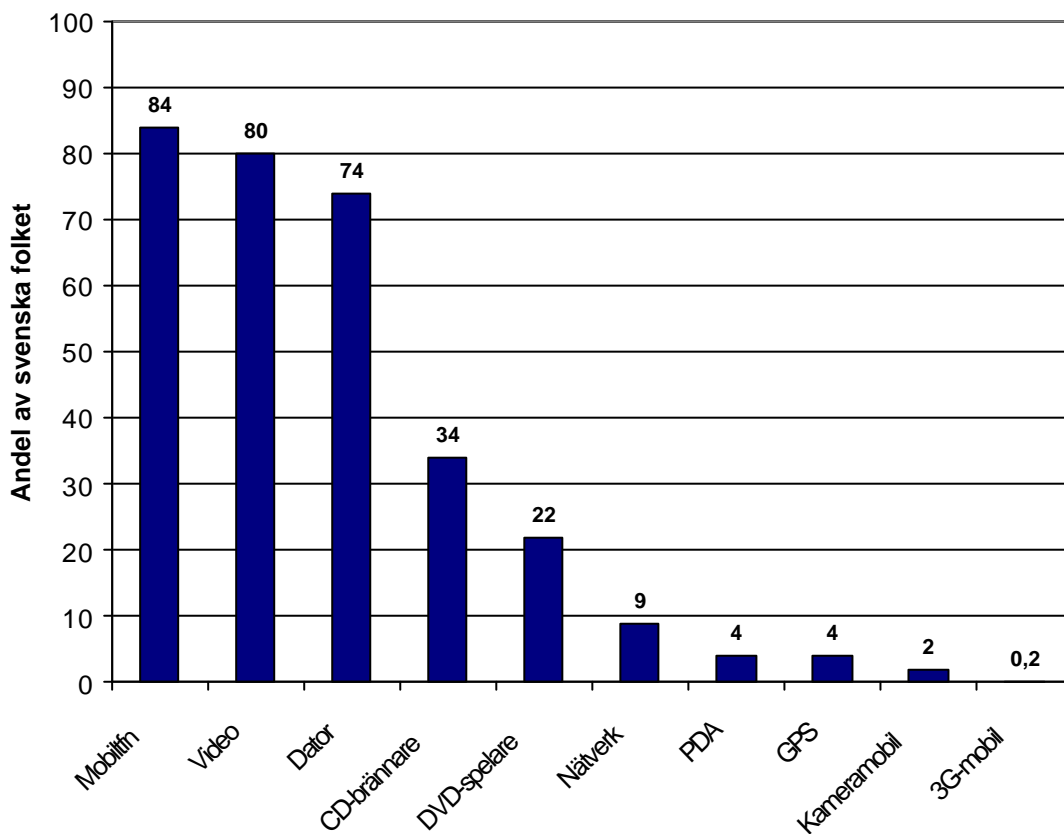

Diagram 40, Innehav av hemelektronik i Sverige

Barnens tillgång till Internet oroar de flesta

Det finns många saker kring Internet och Internetanvändning som oroar människor. Det gäller först och främst barnen och deras tillgång till information, bilder och kontakter som nätet förmedlar. Över 80 % av befolkningen oroar sig för detta. Men även möjligheterna för kreditkortsbedrägerier och att personliga uppgifter inte är skyddade och ökade möjligheter för kontroll oroar över hälften av svenskarna. Till detta kommer en vitt spridd oro för datavirus.

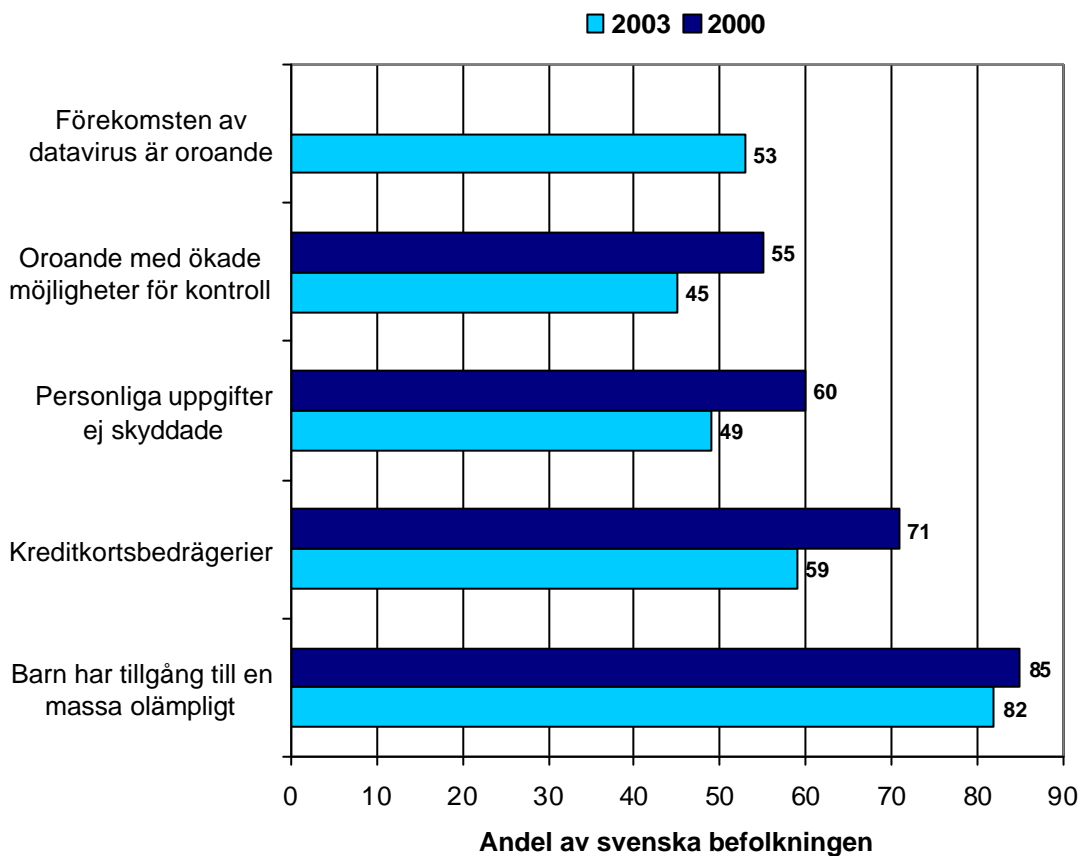

Diagram 41, Föreställningar och oro om Internet

Problem är vanliga

Internet är ingen enkel teknik. Problem är vanliga. Över hälften anger att deras dator brukar hänga sig, att de har problem med virus, att de får vänta när de surfar på Internet, att de har problem att skriva ut och att det var en massa problem när de kopplade upp sig första gången. Även vid e-postandet uppstår problem för en del, även om det bara rör en av fem Internetanvändare. För vilken annan teknik som helst skulle detta vara alarmerande siffror, men Internetanvändaren får försöka vänja sig. Det gäller även för bredbandsanvändarna som visserligen inte behöver ”vänta och vänta” när de surfar men som har större problem med virus än modemmanvändarna.

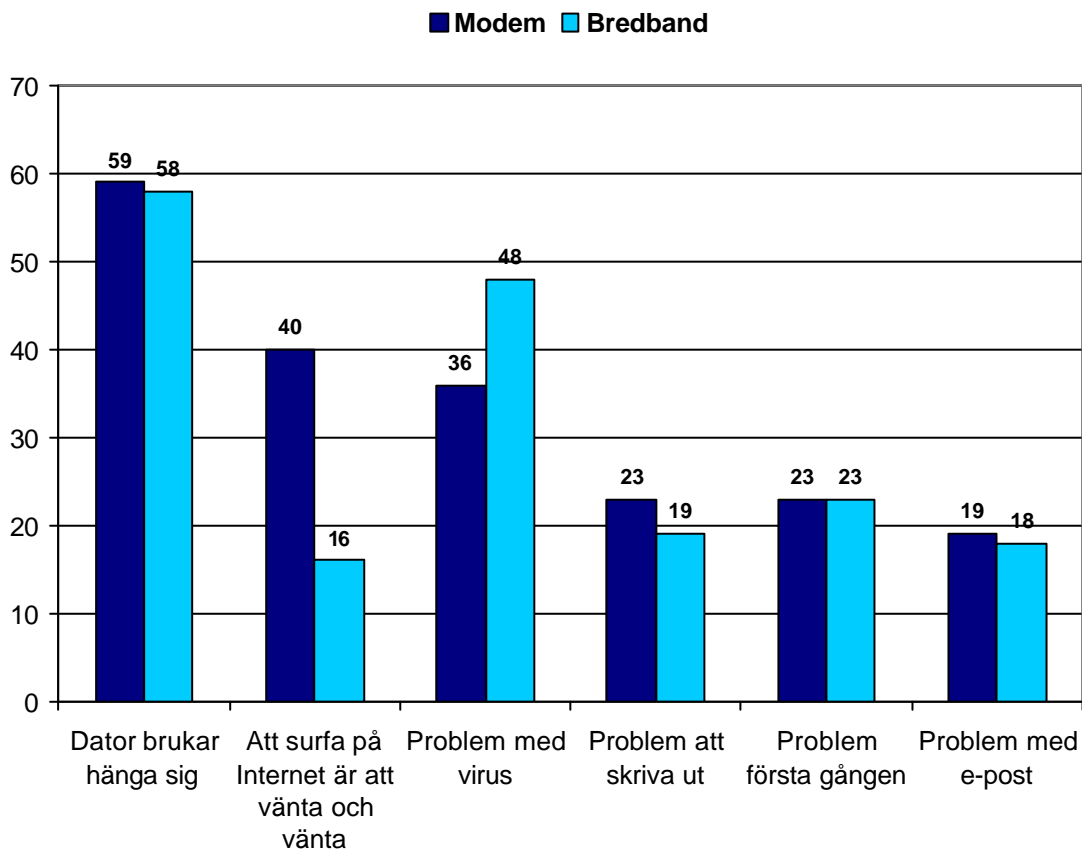

Diagram 42, Problem med Internet och datorer

Svenskarna är skeptiska till Internet

På frågan om man anser att informationen på Internet är trovärdig och korrekt skiljer sig svaren väsentligt mellan befolkningen i olika länder. Mest skeptiska är svenskarna där en tredjedel svarar att inget eller bara lite av informationen är trovärdig och korrekt. De som litar mest på informationen på Internet är koreanerna där få är kritiska och 70 % anser att allt eller det mesta är trovärdigt och korrekt. En majoritet i de övriga länderna tycker detsamma med undantag för Japan och Tyskland som tillsammans med Sverige tillhör de skeptiska länderna.

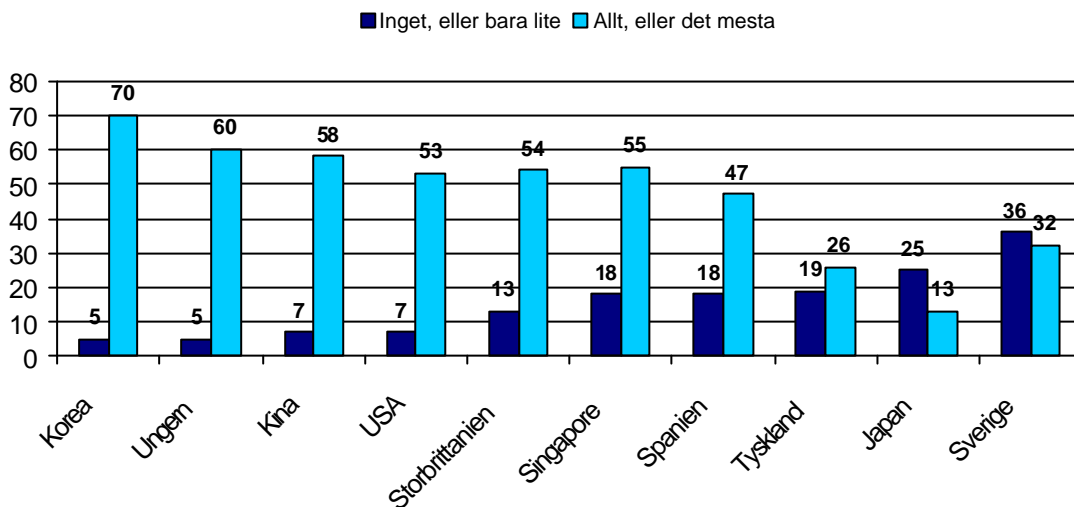

Diagram 43, Hur stor del av informationen på Internet är trovärdig och korrekt

Svenskarna är också mest skeptiska till att Internet kan bidra till en ökad förståelse av politik. Två av tre svenskar instämmer inte. Situationen är liknande i Spanien och Ungern. Motpolen är USA där nästan hälften tror att de kan förstå politik bättre genom att använda Internet.

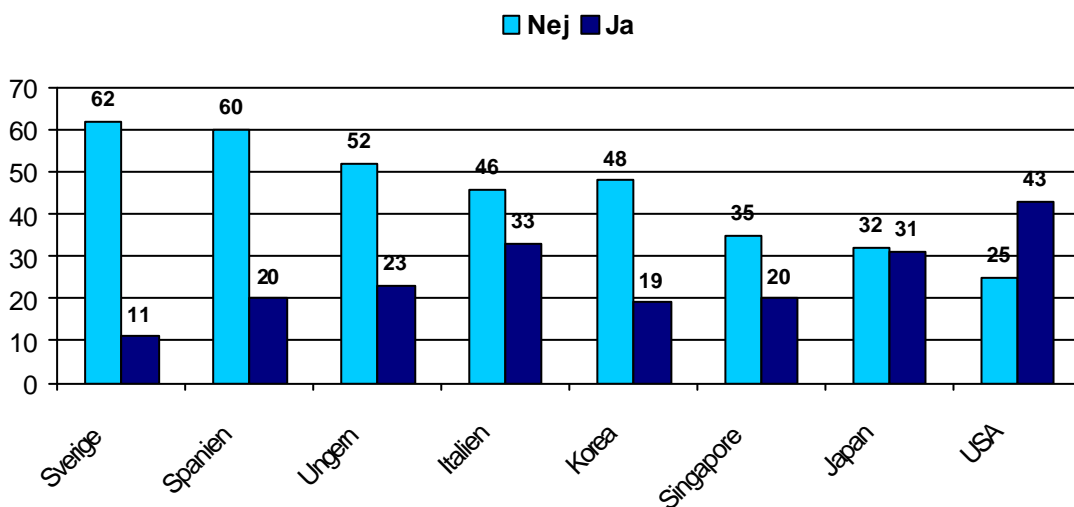

Diagram 44, Kan användningen av Internet öka förståelsen för politik?

Fortfarande känner sig en majoritet utanför det nya informationssamhället

Trots att en majoritet av svenskar nu har tillgång till och använder Internet känner sig många inte delaktiga i det som ibland kallas det nya informationssamhället. För tre år sedan var det 60 % av befolkningen som sa nej, för två år hade den siffran sjunkit till 56 % och ytterligare ett år senare till 54 %. Inga drastiska förändringar men en svag ökning av delaktigheten. Bakom dessa siffror finns en tydlig skillnad mellan yngre och äldre. Bland de yngre är känslorna delade medan bland de äldre känner sig nästan alla utanför.

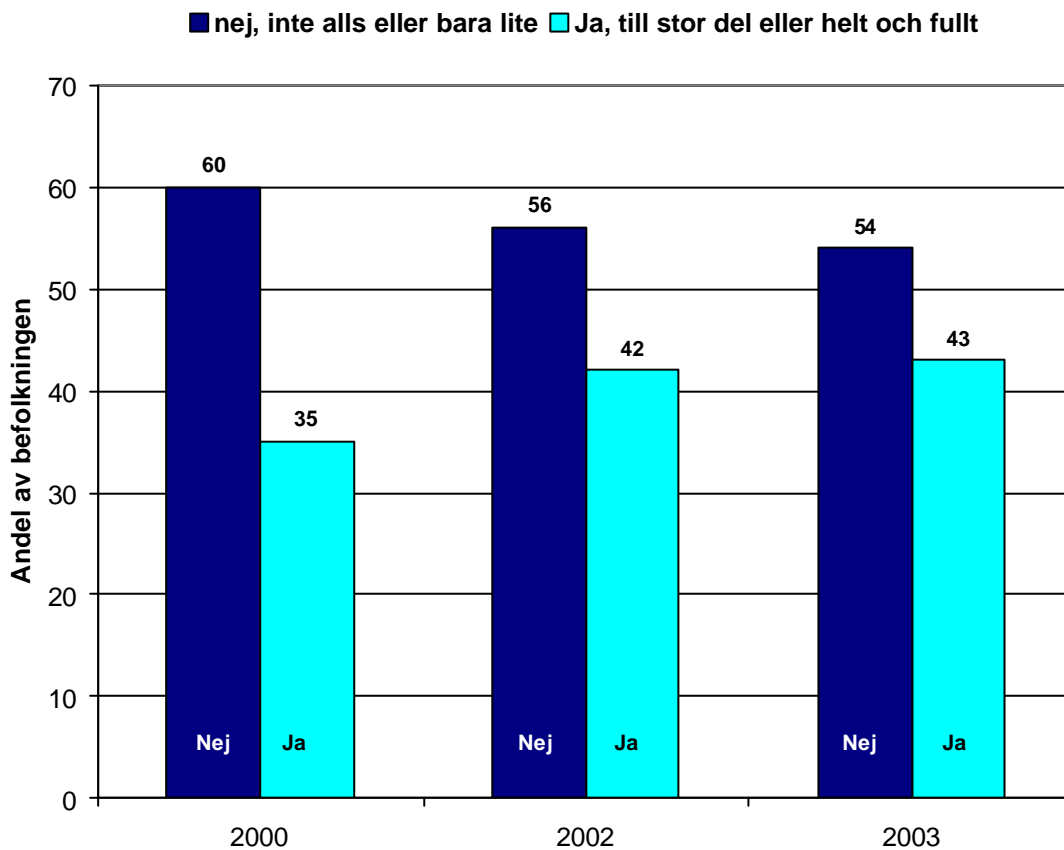

Diagram 46, Andel av befolkningen som känner sig delaktiga i informationssamhället

Några fakta om undersökningen

Undersökningen ägde rum med hjälp av telefonintervjuer under perioden maj, juni, augusti och september 2003. Totalt intervjuades 2000 personer. Fördelningen av respondenterna är följande:

Kön

Antal män	1042
Antal kvinnor	958

Ålder

18-24 år	295
25-34 år	322
35-44 år	327
45-54 år	324
55-64 år	287
65-74 år	282
75 år eller äldre	163

Civilstånd

Ensamstående	828
Gift	798
Sammanboende	374

Antal barn i hushållet

Inga barn	1394
1 barn	228
2 barn	252
3 barn eller fler	119

Utbildning

Folkskola / Grundskola	501
Mer än grundskola men ej studentexamen	251
Studentexamen eller motsvarande	332
Eftergymnasial utbildning högst 2 år	200
Eftergymnasial utbildning mer än 2 år	454
Doktorsexamen	11

Sysselsättning

Arbete	1047
Studerande	219
Barnledig	35
Arbetslös	53
Sjukskriven	65
Pensionär	561

ISSN: 1652-3172

ISBN: 91-85291-03-X

World Internet Institute
Vågskrivargatan 5
803 20 Gävle
Sverige

info@worldinternetinstitute.org
www.worldinternetinstitute.org